VAPAUS

Ilmestyy tiistaina ja torstaina
Perustettu 1917

Canadan suomalaisten itsenäinen työväenlehti

Second class mail registration No. 1076 — VAPAUS, 102 Elm Street West, Sudbury, Ontario

No. 81 — Vol. LIII vuosikerta | Sudbury, Ont. | Torstai, elok. 28 p. — Thursday, Aug. 28, 1969

Argentiinassa voimakas lakkoliike

Britannian sisäministerin seuralainen aiheutti protesteja; T-slovakia kunnioitti vapaustaistelijaa

Buenos Aires. — Vuorokauden kestänyt yleislakko pysäytti keskiviikkona Argentiinan junaliikenteen. Tehtaat suljettiin tärkeimmissä teollisuuslaitoksissa, Tucamanissa Rosariossa ja Cordobassa sekä niiden ympäristöillä.

Poliisit kutsuttiin 24-tuntiseen palveluun ja heidän avukseen eläkkeelle jääneitä poliiseja.

Cordobassa oli lakko niin täydellinen, että kaikki teolisuus- ja liiketoiminta tyrehtyi. Cordobassa ei ilmestynyt yhtään ainoata sanomalehteä eikä siellä ollut minkäänlaista yleistä liikennepalvelua.

Poliisiryhmiä oli kaduilla patrullissa; ilmavoimien lentokoneita ja helikoptereita lenteli kaupungin yllä viranomaisten pelätessä elokuun 30 päivän mellakoiden uusiintumista. Mielenosoittajien ja poliisien välisissä kahakoissa surmattiin silloin siellä 16 mielenosoittajaa.

Tämä oli kolmas lakko tänä vuonna työläisten vaatiessa palkankorotuksia ja sadan työväenjohtajan vankilasta vapauttamista. Nämä työväenjohtajat vangittiin kesäkuun 30 päivänä voimaan julistetun poikkeuslain perusteella.

CALLAGHANIN SEURALAISIA MUKILOITIIN

Belfast. — Britannian sisäministeri James Callaghan on henkilökohtaisesti tutustumassa Pohjois-Irlannin tilanteeseen.

Väkijoukot tervehtivät aluksi eläköönhuudoilla ja suosionosoituksilla mr. Callaghania Belfastin kaduilla, mutta mielialat muuttuivat jyrkästi kun vähemmistöryhmän jäsenet (roomalaiskatoliset) huomasivat, että mr. Callaghanin henkivartiossa oli siviilipuvussa eräs Royal Ulster Constabularyn jäsen.

Kun väkijoukot ryhtyivät mukiloimaan tätä poliisia, niin Britannian armeijan jäsenet auttoivat hänet pakenemaan jeepillä. Tietoa ei ole siitä loukkaantuiko hän mukiloinnista.

Tämä välikohtaus tapahtui muutaman tunnin kuluttua sen jälkeen kun mr. Callaghan saapui kolmipäiväiselle vierailulle sovinnon hieromiseksi Ulsterissa uskonkahakoissa olleiden roomalaiskatolisten ja protestanttien välille.

HUSAK KUNNIANOSOITUSTEN KOHTEENA

Praha. — Tshekkoslovakian pääministeri Oldrich Cernik arvosteli torstaina kommunistisen puolueen entistä pääsihteeriä Alexander Dubcekia vuoden 1968 tapahtumista.

Mr.Dubcek, presidentti Ludvig Svoboda, mr. Cernik ja Josef Smrkovsky olivat Tshekkoslovakian johtoasemissa viime vuoden elokuussa jolloin Varsovan liiton asevoimat tulivat Tshekkoslovakiaan. He kaikki, mr. Smrkovskya lukuunottamatta, ovat edelleen kommunistisen puolueen puhemiehistön jäseninä. Pääsihteerinä on Dubcekin tilalla tri Gustav Husak.

Pääministeri Cernik sanoi haastattelulausuntojen yhteydessä, että hän ei olisi koskaan suostunut siihen, kun Tshekkoslovakia jäi kesäkuussa 1968 pois Varsovan liiton kokouksesta jos Dubcek olisi silloin tiedoittanut, että kutsu oli jo tullut.

Tri Husak sanoi viime viikolla että tästä kokouksesta pois jääminen oli "typerä teko".

Tri Husak oli torstaina suuren huomion kohteena Tshekkoslovakiassa ja myös Neuvostoliitossa. Presidentti Svoboda kiinnitti Bratislavassa tri Husakin rintaan Tshekkoslovakian sankarin kunniamerkin taistelusta Tshekkoslovakian vapauttamisen puolesta natsisortajia vastaan 25 vuotta sitten. Samaan aikaan tuli Moskovasta tieto, että Husak oli saanut korkeassa arvossa olevan Leninin kunniamerkin Neuvostoliitossa.

Nämä kunniamerkit tulivat siitä osuudesta mitä tri Husak vei sissijohtajana Slovakiassa Saksan natsien miehitysaikana.

Samalla tiedotettiin, että Tshekkoslovakian ulkoministeriö lähetti keskiviikkona Britannian ja Yhdysvaltain suurlähettiläille sekä Itävallan asiainhoitajalle protestin siitä, miten niiden maiden lehdistö käsitteli Tshekkoslovakian viimevuotisia tapahtumia.

Uutistoimisto CTK sanoi, että Tshekkoslovakian toimesta esitettiin "voimakas protesti Tshekkoslovakian johtavien henkilöiden mustamaalaamisesta ja yrityksestä sekaantua Tshekkoslovakian sisäisiin asioihin."

Yhdysvaltain ulkoministeriö tiedoitti Washingtonista, että Tshekkoslovakiassa elokuun aikana pidätetystä 19 amerikkalaisesta on 17 vapautettu mutta 2 on vielä pidätettynä. Toiset vapautettiin oltuaan vain muutaman tunnin pidätettynä.

USA laski taas vehnän hintaa

Washington. — USA laski tällä viikolla vehnän hintaa jo kolmannen kerran viimeksi kuluneen kuuden viikon aikana. USA:n maatalousministeriön taholta valinnallisesksi nimitetyt alennetut hinnat astuivat voimaan tiistaina kello 3.31 iltapäivällä.

Länsirannikon satamista Aasian maihin myytävän kevätvehnän hintaa laskettiin 10 sentillä bushelia kohti "vastatoimenpiteenä" sille kun Australia ja Canada laskivat näihin maihin myymänsä vehnän hintaa aikaisemmin tässä kuussa.

TTC ei alenna katuvaunulippuja eläkeläisille

Toronto. — Toronto Transit Comission on hyljännyt suur-Toronton kaupunginvaltuuston vetoomuksen, että CCT alentaisi puutteessa elävien vanhempien kansalaisten maksuja yleisen kulkulaitoksen kulkuneuvoissa kokeilumielessä hiljaisimpina aikoina.

USA lähettää riisiä

Saigon. — USA lähettää Etelä-Vietnamiin 110,000 tonnia riisiä keventääkseen siellä vallitsevaa vakavaa riisipulaa.

Viiden laivan, joiden lastina on 55,000 tonnia riisiä, odotetaan saapuvan tänne syyskuun 3 ja 30 päivän välisenä aikana. Toinen 55,000 tonnin erä kuljetetaan lokakuun aikana.

Riisin hinta on enemmän kuin tuplannut sen jälkeen kun virastaan sivuun jäävä pääministeri Tran Van Huong lupasi kolme kuukautta sitten korottaa hallituksen ja armeijan palveluksessa olevan 1,250,000 henkilön palkkaa 7.90 dollarilla kuukaudessa. Sokerin hinta on noussut nelinkertaisesti ja sitä oli miltei mahdoton hankkia avonaisilta markkinoilta heinäkuun aikana.

Lakkovahdissa ollut työläinen sai surmansa

BC:n öljyn puhdistamotyöläiset olleet lakossa parempien palkkojen puolesta toukok. lähtien

Vancouver. — Burnabyssa Shell Canada-yhtiön Shellburnin öljypuhdistamon edustalla lakkovahdissa ollut 45-vuotias James Harvey sai surmansa tiistaina jouduttuaan lakkovahtilinjan läpäisseen säiliövaunun ruhjomaksi.

Mr. Harvey oli Oil, Chemical and Atomic Workers International union jäsen ja hän joutui säiliövaunan ruhjomaksi noin 12 metrin päässä öljypuhdistamon alueen ulkopuolella ylittäessään katua.

Union paikallinen presidentti sanoi myöhemmin pyytäneensä RCMP:n poliiseja patrulloimaan öljypuhdistamon aluetta siltä varalta, että tapauksen johdosta kehittyy levottomuuksia.

Shellin eräs puhemies sanoi säiliövaunun olleen matkalla öljypuhdistamolle ottaakseen lastin asfalttiöljyä.

Säiliövaunun omistavan Trimac Transportation System-yhtiön eräs puhemies sanoi yhtiöllä olevan palkka- ja työehtosopimuksen Teamsters union kansa, mutta säiliövaunua ajanut David Alobodian ja hänen apulaisensa kuuluvat yhtiön hallintokuntaan."

Union puhemies sanoi kahdeksan lapsen isän, Harveyn, olleen onnettomuuden tapahtuessa yksin lakkovahdissa ja kolmen muun lakkovahdin olleen kahvitauolla.

Shellburnin öljypuhdistamon edustalla on ollut lakkovahtilinja toukokunu 23 päivästä lähtien, jolloin työläiset lakkoutuivat palkkakiistan johdosta Imperial Oil, Ltd., Gulf Oil Ltd., Standard Oil Co. of B.C., Shell, Texaco Canada Ltd. ja Imperial Oil yhtiön omistamaa Home Oil Distributors-yhtiötä vastaan.

Unio vaatii jäsenilleen $1.00 tuntipalkankorotusta palkkoihin, jotka vaihtelivat ennen lakkoa 2.05 dollarista 4.05 dollariin. Yhtiöiden viimeisin palkankorotustarjous käsitti reunaetuisuuksineen 53 senttiä tunnilta kahden vuoden sopimusaikana.

Öljytyöläiset ovat tehostaneet lakkovahdintaansa viimeisen kahden viikon aikana saadakseen sopimuksen aikaan tässä yli 12 viikkoa kestäneessä palkkakiistassa.

Union eri puolille Canadaa käynnissä olleet neuvottelut keskeytettiin tiistaipäiväksi ja lakkovahdinta lopetettiin tiistaiksi mr. Harveyn saatua surmansa lakkovahtilinjassa, tiedoitti union canadalainen johtaja Neil Reimer Edmontonista.

Syyskuun 1 p muutoksia Ontarion liikennelakiin

Nyt voimaan astuvien uusien säädösten pohjalla voidaan antaa suurempia sakkoja

Toronto. — Syyskun 1 päivänä 1969 astuu voimaan Ontarion liikennelakiin tehdyt muutokset, jotka korottavat huomattavasti mm. korkeimman sallitun ajonopeuden rikkomisesta ilman pidätysmääräystä, jos henkilö poistuu onnettomuuspaikalta sekä siinä tapauksessa, ettei henkilö pysty näyttämän toteen henkilöllisyyttään ajokortin puuttuessa.

Nyt voimassaolevien säädösten mukaan henkilön on ilmoitettava poliisille onnettomuudesta, josta koituu $100 omaisuusvahingot tai henkilöloukkaantumisia mutta syysk. 1 pnä tämä muuttuu $200 omaisuusvahingoksi tai henkilöloukkaantumiseksi.

Syyskun 1 päivästä lähtien voidaan mm. tuomita $100—$500 sakkoon onnettomuuspaikalta poistumisesta, huolimattomasta ajosta ja kilpa-ajosta maantiellä.

Nyt voimaan astuvien liikennelakimuutosten perusteella voidaan tuomita $20—$100 sakkoon mm. liikennemerkkien huomioonottamisen laiminlyönnistä, tarpeettoman hiljaisesta ajosta, ajurin istuimen liian täyteen sullomisesta 1-suuntaisella tiellä väärään suntaan ajosta, liikennemerkkien antamisen laiminlyönnistä, virheellisestä ohituksesta ja kääntymisestä, onnettomuuden poliisille ilmoittamisen laiminlyönnistä, poliisin antamien liikennemerkkien laiminlyömisestä, valojen himmentämisen laiminlyönnistä jne.

Korkeimman sallitun ajonopeuden ylittämisestä tuomitaan nyt seuraavasti: nopeuden rikkomisesta alle 10 maililla, jokaisesta mailista $2 nopeuden rikkomisesta yli 10 maililla, mutta alle 20 maililla, jokaisesta mailista $3.00; nopeuden rikkomisesta yli 20 maililla, mutta alle 30 maililla, jokaisesta mailista $4.00 ja nopeuden rikkomisesta yli 30 maililla, jokaisesta mailista $5.00 sakko.

Aikaisemmin vaadittiin, että autoilija pysähtyi mahdollisimman kauaksi tien oikealle sivustalle sireeniä käyttäneen sairasauton, paloauton tai poliisiauton lähestyessä. Tämä vaatimus on nyt ulotettu niihin poliisi-, palo- ja sairasautoihin, jotka vilkuttavat auton katolla olevaa punaista valoa.

HAASTERYNTÄYSTULOS ON NYT $5,235.98

Länsi-Ontario johtaa yhä aluekilvassa — lisää haasteita sanavapauden kannattajille

Lehtiemme Vapauden ja Liekin haasterahastoon saatiin viikon kuluessa jälleen 17 lahjoitusta ja niiden ansiosta kaunis rahasummä, 131.00, sekä huomattava määrä uusia haasteita muille sanavapauden ystäville ja kannattajille. Suurkiitos lahjoituksista ja haasteiden jatkamisesta.

Tämänpäiväistä yhteistulosta kaunistaa osaltaan "sudburylaisten naisten" lahjoitus $20. Sydämellinen kiitos naisystävät ja lisää sellaista kuulukoon niin miehiltä kuin naisiltakin.

Alueittenvälisessä kireässä kilpailussa johtaa edelleen Länsi-Ontario, mikä on täyttänyt alimman tavoitteensa jo 83.22-prosenttisesti. Hyvänä kakkosena on "kulta-alue" ja sitten lehtiemme "kotialue".

TULOKSET ALUEITTAIN OVAT SEURAAVAT

	Tavoite	Vapaus	Liekki	Yht.	Pros.
Länsi-Ontario	$1,700.00	$1,338.75	$ 76.00	$1,414.75	83.22
Pohjois-Ont.	1,500.00	1,046.00	33.00	1,079.00	71.93
Keski-Ont.	2,020.00	1,308.05	80.50	1,388.55	68.74
Br. Columbia	775.00	353.96	132.00	485.96	62.70
Etelä-Ontario	1,525.00	550.19	114.50	664.69	43.52
Ouebec	300.00	116.05	12.00	128.05	42.68
Alberta	110.00	33.75	11.48	45.23	41.11
Manitoba ja Sask.	70.00	20.75		20.75	29.64
U. S. A.			9.00	9.00	
	$8,000.00	$4,767.50	$468.48	$5,235.98	65.44

Lahjoituksia saatiin nyt eri puolilta maata seuraavasti:

KAISA JA WALTO NINIVIRTA, Elma, Man., lahjoittavat $5.00 Vapauden hyväksi ja haastavat Bertha ja Usko Karlson, Deadwood, Alta., jatkamaan haastetta eteenpäin.

MARTTI VUORI, Toronto, Ont., vastaa $5.00 Hulda ja Theodor Repon haasteeseen lehtiemme hyväksi.

KAINO JA NICK RANTA, South Porcupine, Ont., vastaavat $3.00 Taimi ja Hannes Purran haasteeseen ja kehoittavat kaikkia haasteen saaneita maksamaan kunniavelkansa.

SUDBURYLAISET NAISET, lahjoittavat $20.00 lehtiemme tukemiseksi.

U. HARJU, St. Catharines, Ont., lahjoittaa $5.00 Vapauden ja Liekin hyväksi että niiden ilmestyminen olisi turvattu.

(Jatkuu sivulla 3)

VIIME TIEDOT

Victoria. — NDP menetti keskiviikkona maakunnallisen johtonsa oikeistolaisohjelman perusteella British Columbian maakuntavaaleissa "kultaisen mahdollisuuden". Käden ulottumassa olleen voiton asemesta NDP menetti 6 paikkaa, mukaanlukien uuden johtajansa, Tom Bergerin edustuspaikan. Pääministeri Bennettin johtama Social Credit puolue voitti nyt seitsemännen peräkkäisen kerran saaden entistä suuremman edustuksen lainlaatijakuntaan. Prosentuaalisesti puolueiden kannatuksessa ei tapahtunut huomattavampaa muutosta. Vaikka Social Credit sai ehdottoman enemmistön edustajapaikoista eli 39 edustajaa (ennen vaaleja 31) niin se sai vain 46 prosenttia kaikista annetuista äänistä. NDP menetti 6 edustajapaikkaa, saaden nyt 11 paikkaa (ennen 17) ja 35% kaikista äänistä. Liberaalit saivat 5 edustajapaikkaa (ennen 6) ja 19 pros. annetuista äänistä. Kommunistinen puolue ei saanut valituksi yhtään edustajaa. Samoin kävi konservatiivipuolueelle.

Ateena. — Kreikan sotilasjuntan tribunaali tuomitsi keskiviikkona Ateenan yliopiston erään professorin vaimon neljäksi vuodeksi vankeuteen "väärien tietojen levittämisestä ja sotilasvirkailijain solvaamisesta". Mrs. Aki Mangakis oli aikaisemmin päästänyt julkisuuteen sanomalehtimiesten välityksellä Euroopan yliopistoille ja Paaville esittämänsä vetoomuksen, missä sanottiin, että hänen aviomiehensä oli loukkaantunut vaikeasti kidutuksissa ja että hänen elämänsä on vaarassa Kreikan salapoliisin käsissä.

Ouebec City. — Quebecin kansankokouksen liberaalijäsen Jean-Paul Lefebre aloitti keskiviikkona kampanjan saadakseen Jean Marchandin, liittohallituksen alueellisen kehitysministerin, Quebecin liberaalipuolueen nykyisen johtajan Jean Lesagen tilalle.

Sault Ste. Marie. — Paikallisen Algoma Steel Corporationin 6,700 työläistä ryhtyi keskiviikon ja torstain välisenä yönä lakkoon tukeakseen palkkavaatimuksiaan. Työläiset kuuluvat United Steelworkers of America union jäsenyyteen.

Myöntää syyllistyneensä lähetystön polttamiseen

Wienissä olevan Canadan suurlähetystön polton yhteydessä kuoli 2 itävaltalaista

Wien. — Eräs mies heitti täällä bensiinipommin Canadan suurlähetystön kirjastohuoneeseen. Palopommin johdosta syttyneessä palossa kuoli 2 ihmistä, kummatkin itävaltalaisia ja 40 muuta loukkaantui, heistä 4 vakavasti.

Itävallassa toimiva Canada suurlähettiläs John A. McCordick ja lähetystön muut toimenhaltijat pelastettiin palokuntalaisten tikkaiden avulla.

Lähes s a d a n palokuntalaisen taistellessa rakennuksen kolmessa ylimmässä kerroksessa riehunutta paloa vastaan, eräs mies meni poliisien luo ja sanoi, että "minä sytytin palon."

Poliisien kertoman mukaan kuulusteltavana on unkarilaista syntyperää oleva Canadan kansalainen, 47-vuotias Colman Losonczy.

Vaikka tämä mies on tunnustanut syyllistyneensä palon sytyttämiseen, hän ei ole antanut mitään selitystä teolleen.

Ottawa. — Siirtolaisvirkailijat tunnistivat tiistaina Wienin suurlähetystön polttoon oman tunnustuksensa mukaan syyllistyneen Colman Losonczyn henkilöksi, joka tuli vuonna 1951 Unkarista Canadaan.

"Meillä ei ole suoraa yhteyttä Wienin suurlähetystöön emmekä voi o l l a aivan varmoja hänen henkilöllisyydestään ennen kuin saamme lisätietoja Wienistä ja miehen sormenjäljet," selittävät viranomaiset.

Siirtolaisministeriön tietojen mukaan Losonczy tuli Canadaan marraskuun 2. päivänä 1951. Hän työskenteli Montrealissa diesel-mekaanikkona. Toukokuun 8. pnä v. 1957 hän sai Canadan kansalaisoikeudet eikä hänen nimeään mainita asiakirjoissa ennen kuin lokak. 31. pnä 1967, jolloin hänet karkoitettiin Itävallasta Canadaan.

Vuonna 1968 hänen tiedetään asuneen Montrealissa.

Canadan ulkoministeri Mitchell Sharp sanoi, että liittohallitus ei vaadi syytetyn miehen tuontia Canadaan oikeuden käsiteltäväksi vaan Ottawa "luottaa Itävallan oikeuteen."

Quebecin koulujen lipputankoihin fleur-de-lis liput

Montreal. — Kun Quebecin maakunnan koulut avaavat ovensa ensi keskiviikkona alkavana lukuvuotena, niin niiltä vaaditaan, että lipputankojen ylimmässä osassa liehuu maakunnalliset sini-valkoiset fleur-de-lis liput.

Maakunnalliselle lipulle annettiin tämä kunniapaikka Quebecin maakuntahallituksen hallinnollisella määräyksellä, josta tiedoitti maakunnan opetusministeri Jean-Guy Cardinal.

Tämän määräyksen johdosta ne koulut, joissa halutaan käyttää Canadan lippua, joutuvat asettamaan sen maakunnallisen lipun alapuolelle vastoin liittohallituksen lippuja koskevan protokolla-vaatimusta.

"Punaisia" syytetään myös osakkeiden hintojen laskusta

Toronto. — New Yorkin ja Torontoon pörsseissä tapahtui tiistaina kuukauden suurin lasku, jonka sanotaan johtuvan suurimmalta osalta siitä kun Etelä-Vietnamin vallankumoushallituksen lausunnossa sanotaan, että taisteluja tullaan kiristämään sen johdosta kun USA:n presidentti Nixon lykkäsi päätöksen teon enemmistä joukkojen kotiuttamisista.

T-NEUVOSTO TUOMITSI ISRAELIN HYÖKKÄYKSEN

Israelin ilmavoimat tulittivat tiistaina toisena peräkkäisenä päivänä Jordanin kyliä

United Nations. — Yhdistyneet Kansakunnan järjestön Turvallisuusneuvosto hyväksyi tiistaina yksimielisesti päätöksen, mikä "tuomitsee Israelin harkitun hyökkäyksen erästä libanolaista kylää vastaan" elokuun 11 pnä.

Sen lisäksi hyväksytyssä päätöslauselmassa pahoitellaan "ampumisen lopettamissopimusta loukkaavia väkivaltaisuuksia" ja "taistelualueiden laajentamista".

Tämä oli jo viidestoista kerta jolloin YKn toimesta on tuomittu Israel ampumisen lopettamissopimuksen rikkomisesta.

Tiistaina hyväksyttyä päätöstä ei esitetty minkään jäsenmaan nimissä. Sen sijaan Turvallisuusneuvoston presidentti, espanjalainen Jaime De Pinies sanoi, että tämä päätöslauselma edustaa koko Turvallisuusneuvoston 15 jäsenmaan yhteistä käsityskantaa. Kun päätöslauselman suhteen ei esitetty mitään vastaväitteitä, presidentti Pinies sanoi katsovansa, että se tuli hyväksytyksi yksimielisesti.

Israelilaispiireissä esitettiin tavanmukaisia vastalauseita väittäen YKn päätöslauselmaan sisältyvän kaksimielisyyttä minkä mukaan sallitaan "terroristien provokatiot" ja tuomitaan Israelin "kostotoimenpiteet".

Nyt hyväksytyn päätöslauselman sanamuoto edustaa kompromissia Libanonin ja Yhdysvaltain kesken, joiden edustajat suorittivat viikon kestäneen keskustelun asiasta.

Jerusalem. — Israelin turvallisuusjoukkojen sanotaan tiistaina löytäneen 13 ampumatta jäänyttä, Jerusalemia kohti suunnattua rakettia.

Israelin armeijan helikopterin sanotaan löytäneen nämä ampumatta jääneet raketit sen jälkeen kun arabien väitetään ampuneen 3 rakettia Ganei Yehudah-hotellia kohti Jerusalemissa. Kukaan ei mainitussa hotellissa loukkaantunut eikä mitään vahinkoa tullut laitokselle, selittävät israelilaispiirit.

Tietoisista piireistä on kerrottu, että lähiseudun kahdesta arabilaiskylästä on suoritettu useita vangitsemisia.

Israelin suihkuhävittäjät suorittivat tiistaina toisena peräkkäisenä [illegible] Jordanin [illegible] Kuolleenmeren etelä[illegible].

TERAPAUTTISET ABORTIT OVAT NYT LAILLISIA

Ottawa. — Tiistaina astui voimaan toista sataa muutosta Canadan rikoslakiin. Tärkein niistä on ehkä muutos, jonka perusteella tulevat Canadassa terapauttiset (hoidolliset eli terveysseikkoihin perustuvat) abortit eli sikiön lähdettämiset laillisiksi.

Nyt voimaan astuneisiin muutoksiin sisältyy myös se minkä perusteella laillistui homoseksualismi siihen suostuvien aikuisten kesken.

Nämä ja muut rikoslakiin tehdyt muutokset astuivat voimaan noin 20 kuukauden kuluttua siitä, jolloin silloinen oikeuskansleri ja nykyinen pääministeri Pierre Trudeau esitti ne alahuoneen käsiteltäväksi.

Yksi nyt voimaanastunut muutoksista kieltää julkaisemasta sanomalehdissä, julkaisuissa, radiossa ja televisiossa tietoja alustavien kuulustelujen menosta, mikäli syytetty sitä pyytää.

Nykyään voidaan tällaisista alustavista kuulusteluista kertoa lehdistössä jne. Muutoksen perusteella voi syytetty sen kieltää sen käsityskannan perusteella, että häntä vastaan ei ehkä nosteta mitään virallista syytöstä tai jos nostetaan, alustavien kuulustelujen raportit voivat vaikuttaa tulevan valamiehistön jäseniin.

Tällaisten tietojen julkaisemisesta voidaan langettaa korkeintaan 6 kuukauden vankilatuomio ja $500 sakko tai molemmat.

Muista nyt voimaanastuneista rikoslain muutoksista mainittakoon:

— Rikoslain alaiseksi uudeksi rikokseksi tulee passin väärentäminen ja väärennetyn passin hallussapito sekä passin hankkiminen väärien tai harhauttavien tietojen perusteella;

— Rikokseksi tulee myös toistuva puhelinsoitoilla häirintä. Tämä tulee säädyttömien puhelinsoittojen rikosmäärittelyn lisäksi.

— Oikeuslaitokset saavat entistä enemmän valtuuksia ehdonalaisten tuomioiden langettamiseksi rikkomuksista mistä ei rikoslaissa määritellä alinta vankeusrangaistusta. Tähän mennessä eivät oikeuslaitokset ole voineet antaa ehdonalaista tuomiota tapauksissa missä syytetyllä on aiemmin ollut enemmän kuin yksi rangaistus.

— Voidaan antaa oikeusmääräys, mikä kieltää henkilöltä kotieläinten ja lintujen omistuksen kun hänet on tuomittu kahdesti tai useammin tarpeetonta kärsimystä ja kipua aiheuttamisesta eläimille tai linnuille. Tällainen kieltomääräys voi olla jopa kaksi vuotta.

— Tehdään selväksi että pidätysoikeus ilman vangitsemismääräystä laajenee niin, että poliisi voi pidättää henkilön tai henkilöt jos uskotaan, että heidän pidättämisekseen on aiemmin annettu vangitsemismääräys.

— Poistetaan postivarkaudesta alin kuusikuukautinen vankilatuomio jättäen tuomarin harkittavaksi rangaistuksen kussakin erikoistapauksessa.

Oikeusministeri John Turner tiedoitti aikaisemmin elokuun alussa, että rikoslain muutokset koskien ampuma-aseita, arpajaisia, ja humalaisena ajoa, astuvat voimaan vasta myöhemmin.

Maanantaina julkaistiin erilliset säädökset joiden mukaan syntyväisyyden ehkäisyvälineiden ilmoittelusta ja myynnistä määritellyt rangaistukset e i v ä t ole enää voimassa.

VAPAUS
(LIBERTY)
INDEPENDENT LABOR ORGAN OF FINNISH CANADIANS
Established Nov. 6, 1917
Editor: W. EKLUND Manager: E. SUKSI
Telephone: Office and Editorial 674-4264
Published twice weekly: Tuesdays and Thursdays by Vapaus Publishing Co. Limited, 100-102 Elm St. West, Sudbury, Ontario, Canada. Mailing address: Box 69.
Advertising rates upon application, translation free of charge.
Second Class Mail registration Number 1076
CANADIAN LANGUAGE PRESS CLUB
TILAUSHINNAT:
Canadassa: 1 vk: $10.00, 6 kk. $5.25, 3 kk. $3.00
USA:n: 1 vk. $11.00, 6 kk. $5.75
Suomeen: 1 vk. $11.50, 6 kk. $6.25

Eläkkeiden reipas "korotus"

Pankaamme merkille ja myös muistiin tämä: Jos ja kun hallitusministerit, sekä alahuoneen ja erinäisten lainlaatijakuntien jäsenet ryhtyvät (todennäköisesti) tämän syksyn tai viimeistään tulevan kevätistunnon aikana suunnittelemaan remontteja omiin palkkoihinsa, niin siinä ei puhuta edes kahdensadan dollarin kuukausittaisesta korotuksesta. He ja heidän puolestapuhujansa tulevat juurta jaksaen selittämään ja todistamaan, että paljon suurempia korotuksia tarvitaan nykyään. Ja kuitenkin tässäkin on kysymys suhteellisen pienistä kuukausi- ja vuosiansioista, jos niitä verrataan suurpääoman huippumiehiin, joiden kassaholveihin virtaa jatkuvasti suurenevia aarteita.

Tätä todellistaustaa vasten verrattuna ei voida muuta kuin ihmetellä miten uskotaan vanhuudeneläkeläisten tulevan toimeen sillä $1.58 sentin kuukausittaisella "korotuksella", mikä heille on tulossa vuoden alusta lähtien. Tällaisen "korotuksen" saa kohonneitten elinkustannusten perusteella noin 1,600,000 vanhempaa canadalaista, joiden "korotettu" eläke on vuoden alusta $79.58.

Näistä eläkeläisistä on noin 780,000 henkilöitä, jotka saavat varattomuutensa perusteella ns. "taatun vuositulon" varaamiseksi lisäeläkettä, mikä myös kohoaa nyt 43 senttillä kuukaudessa tullen lisäeläkkeen korkeimmaksi rajaksi nyt $31.20. Kaiken kaikkiaan saavat nämä 65 vuotta täyttäneet canadalaiset vuoden alusta alkaen $111.40 ollen peruseläkkeen ja lisäeläkkeen yhteenlaskettu korotus $2.01 kuukaudelta!

Kun nyt muistetaan, että liittovaltion virallisten tilasto tietojen mukaan canadalaisten — myös eläkeläisten — elinkustannukset ovat nousseet viimeiskuluneen 12 kuukauden aikana noin 5-prosenttisesti, niin tämä tarkoittaa, että eläkeläisten elintaso laskee edellisestä vuodesta kolmella prosentilla.

Tosiasiassa eläkeläisten elintason lasku on vieläkin suurempi, kuten alempana nähdään. Todettakoon kuitenkin, että kaikki tämä tapahtuu täysin "laillisesti". Eläkelakiin tehtiin jokin aika sitten sellainen muutos eli korjaus, että jos elinkustannukset nousevat enemmän kuin vuoden kesäkuun loppuun mennessä edellisen 12 kuukauden aikana yli 2-prosenttisesti, silloin saavat eläkeläiset myös kaksiprosenttisen korotuksen. Tähän asti on eläkkeet siis sidottu elinkustannusindeksiin. Mutta samassa yhteydessä laki määrää, että huolimatta siitä kuinka paljon elinkustannukset vuoden aikana nousevat, eläkkeet nousevat korkeintaan vain 2 prosentilla. Tästä johtuu, että vanhempien kansalaisten elintaso on laskenut usean viimeiskuluneen vuoden aikana, sillä elinkustannukset ovat jatkuvasti kohonneet 3—5 prosenttisesti.

Lain mukaan eläkeläiset saavat siis koko sen korotuksen, minkä vanhuudeneläkelaki heille suo. Mutta jos laki on sellainen, että se aiheuttaa vääryyttä, kuten tapahtuu tässä yhteydessä vanhempia kansalaisia kohtaan, silloin on koko laissa jotakin perusteellista korjausta kaipaavaa.

Tosiasiassa eläkeläiset kärsivät tämän lain puitteissa vieläkin suurempaa vääryyttä mitä yllämainittujen tilastojen pohjalta näyttää. Muistaa tulee, että elinkustannusindeksin nousu lasketaan heinäkuun alusta kesäkuun loppuun päättyvän vuoden ajalta — ja eläkeläiset saavat "korotuksensa" vasta puolen vuoden kuluttua eli tammikuun 1 päivänä.

Tällaisen eläkekorotuksen perusteella tulee pakosta mieleen, että minkälaisia "joululahjoja" eläkeläiset nyt toinen toisilleen ja omaisilleen ostavat, ja minkälaisia remujuhlia he järjestävät uudenvuoden vastaanottajaisiksi?

Torontossa puhutaan — valitettavasti se on jäänyt tähän mennessä puheeksi — siitä, että eläkeläisille pitäisi antaa katuvaunujen ja -bussien matkaliput puolella hinnalla. Samanlaisia järjestelyjä kaivataan kaikissa kaupungeissa. Selvää kuitenkin on, että tällaiset toimenpiteet, niin tervehdittäviä kuin ne ovatkin, eivät eläkeläisten nykypulmaa ratkaise. Elinkustannusten suuren ja yhä jatkuvan nousun vuoksi olisi aivan välttämätöntä korottaa sekä peruseläkkeen että lisäeläkkeen määrää ainakin sen verran että kaikki eläkeläiset saisivat vähintään $150.00 kuukausitulot. Sen vähemmällä ei voida pitää vanhempien kansalaisten elintasoa säädyllisenä.

Kirpeätä arvostelua

Pariisista alkuviikolla tulleissa uutistiedoissa kerrottiin, että Pohjois-Vietnamin ja Etelä-Vietnamin väliaikaisen vallankumoushallituksen valtuutetut olivat esittäneet hyvin kirpeätä arvostelua Yhdysvaltain "tekohurskaudesta".

Lähtien siitä kun presidentti Richard Nixonin tiedoitettiin jarruttavan eli lykkäävän tuonnemmaksi päätöksen tekoa Vietnamissa olevien amerikkalaisjoukkojen vähentämiseksi, ja kun Saigonin hallituksen pääministeriksi nimitettiin — USAn pistinten suojassa — yksi tunnetuin sotahaukka, sisäministerinä toiminut Kenraali Tran Thieu Khiem, joka on "barbaarisella tavalla sortanut kaikkia rauhaa haluavia kansalaisia", kuten lausunnossa sanotaan, Vietnamin kummankin osan rauhanneuvottelijat antoivat ymmärtää, että tämänpäiväisestä (torstaisesta) neuvottelusta Yhdysvaltain edustajain kanssa ei ole juuri mitään edistystä odotettavissa.

Vietnamin kummankin osan edustajat syyttävät Yhdysvaltoja tekopyhästä rauhanasian "puolustamisesta" samalla kun se kieltäytyy sellaisista toimenpiteistä jotka johtaisivat välittömästi verenvuodatuksen lopettamiseen.

Syyttäen Washingtonia siitä kun rauhanpuolustajia vainonnut ja sanavapautta rajoittanut, sekä linjoittumattomuusohjelmaa vastustava kenraali Tran Thieu Khiem nimitettiin nyt pääministeriksi, Vietnamin molempien osien edustajat sanovat Washingtonin antaneen huojennusta Saigonin sotahenkiselle ja mädännäisyyteen taipuvalle hallitukselle.

Kuten ennenkin, vietnamilaiset vaativat, että Yhdysvaltain tulee satelliittineen poistaa asevoimansa Etelä-Vietnamista, sekä suostua itsenäisyyttä, rauhaa ja linjoittumattomuutta kannattavan Etelä-Vietnamin demokraattisten voimien kokoomushallituksen muodostamiseen.

Yhdysvaltain neuvottelijat ovat kerta toisensa jälkeen torjuneet tämän rauhanteon perustan.

Maailman yleisen mielipiteen — Canada mukaanluettuna — tulisi vaatia entistä voimakkaammin, että Yhdysvaltain tulee lopettaa hyökkäyssotansa Vietnamin pientä kansaa vastaan; vetää omat ja liittolaistensa kaikki asevoimat pois Etelä-Vietnamista ja suostua 1954 allekirjoitetun Geneven sopimuksen kirjaimen ja hengen mukaan siihen, että Vietnamin kansalla on täydet oikeudet ratkaista omat asiansa minkään ulkovallan — Yhdysvallat mukaanluettuna — sekaantumatta sen sisäisiin asioihin.

TPK:n puhemiehistö:

Levottomuudet olivat ennalta valmisteltuja

Praha. Tshekkoslovakian kommunistisen puolueen keskuskomitean puhemiehistö käsitteli TKPn ensimmäisen sihteerin Gustav Husakin johdolla pääministeri Oldrich Cernikin ilmoitusta maassa vallitsevasta tilanteesta, ilmoittaa uutistoimisto CTK.

Puhemiehistö totesi tyydytyksellä, että tarmokkaat toimenpiteet, joihin oli ryhdytty vastavallankumouksellisten ainesten ja sosialisminvastaisten voimien kaikkia levottomuuksiin ja maan kriisitilanteen kärjistämiseen tähtääviä yrityksiä vastaan ovat onnistuneet ja saaneet osakseen väestön valtaenemmistön täyden kannatuksen ja hyväksymisen.

Tapahtumien kulku Prahassa, Brnossa ja eräillä muilla paikkakunnilla osoittaa, että vastavallankumoukselliset keskukset ovat valmistelleet pidemmän ajan puolueen ja valtion vastaisia toimia. Valmistelu oli järjestetty harkiten ja sitä johdettiin järjestelmällisesti.

Suurta apua nämä keskukset saivat vihamielisen ulkomaisen propagandan muodossa ja ulkomaisilta tiedustelupalveluilta. Useiden kuukausien ajan järjestettiin lentolehtisten levityskampanja, levitettiin levottomuutta aiheuttavia huhuja ja käytettiin myös muita jännityksen lietsomisen muotoja.

Vastavallankumoukselliset, sosialismin- ja puoluevastaiset voimat loivat maassamme erilaisia kriisejä. Tällä tavoin pitkällisen valmistelun avulla nämä voimat yrittivät turvata itselleen suotuisan selustan avoimia esiintymisiään varten ja tuholaissuunnitelmien toteuttamiseksi TKP:ta ja sosialistista järjestelmää vastaan. Nämä voimat johtivat harhaan työväenluokkaa, työtätekevien järjestöjä ja suuntautuivat sivistyneistön ja nuorison horjuvaan osaan. Tämä poliittinen suuntaus — kuten viime tapaukset ovat vahvistaneet — sulautui loppujen lopuksi rikollisiin aineksiin ja yhteiskunnan alamaailmaan.

TKP:n keskuskomitea totesi, että vastavallankumoukselliset keskukset maan sisällä ja ulkomailla, kuten selvisi, arvioivat väärin puolueen, valtiokoneiston ja asevoimien vakautumisen nykyisen tason.

Vihollistoimet alkoivat elokuun 19. päivänä, niiden teko asteittain lisääntyi ja osoitti, että niitä ohjattiin kulissien takaa. Alussa niiden piti olla keskitettyinä Prahaan, josta ne oli tarkoitus siirtää maan koko alueelle.

Kuitenkin jo heti alussa nämä toimet törmäsivät puolueen, sen terveen ytimen ja johdon päättäväiseen asenteeseen ja hallituksen laitosten sekä kansanvallan elimien vastatoimiin.

Valtaosa kansastamme tshekkialueella ja Slovakiassa, valtaosa työläisistä, talonpojista ja sivistyneistöä, torjui vihollispropagandan vetoomukset.

TKP:n keskuskomitean puhemiehistö antaa suuren arvon tälle tshekkien ja slovakkien asenteelle, heidän luottamukselleen yhteiskuntamme johtavaa voimaa kohtaan ja heidän uskolleen TKP:n politiikan oikeuteen. Tämä yksimielisesti ilmaistu ja teoissa vahvistettu kansalaistemme pyrkimys elää ja tehdä työtä rauhallisessa ilmapiirissä sosialistisen synnyinmaamme hyväksi TKP:n johdolla ja lujassa liitossa Neuvostoliiton sekä muiden sosialististen maiden kanssa, merkitsee puolueen johdolle sysäystä jatkuvien toimenpiteiden toteuttamisen nopeuttamiseksi tilanteen vakauttamiseksi koko yhteiskuntamme etuja vastaavasti.

TKP:n keskuskomitean puhemiehistö on saanut tuhansia kirjeitä ja päätöslauselmia, joissa työtätekevien kollektiivit kaikkialla tasavallassa vakuuttavat täydellisesti tukevansa kaikkia keskuskomitean päätöksiä, joiden tavoitteena on maan johtaminen ulos alituisesti toistuvista kriisitilanteista sekä kansamme suojaaminen vastavallankumouksen uhkalta.

HALLITUKSEN TILANNE-ARVIO

Praha. Tshekkoslovakian hallitus käsitteli viikon lopulla viime päivien tapahtumia ja nykyistä tilannetta maassa, ilmoittaa uutistoimisto CTK.

Hallitus totesi sosialismin- ja neuvostovastaisten voimien yrittäneen jälleen pysäyttää vakauttamisprosessin ja palauttaa yhteiskunnan syvään poliittiseen kriisitilaan.

Heidän suunnitelmansa kuitenkin kärsivät tappion. Vain joissakin paikoissa, erityisesti Prahassa ja Brnossa, sosialisminvastaisten voimien onnistui aikaansaada epäjärjestystä. Tämän toiminnan tuloksena oli huomattavia aineellisia vahinkoja. Aseita anastaneet rikolliset olivat syypäitä 5 ihmisen kuolemaan ja useiden henkilöiden haavoittumiseen, mm. yleisen järjestyksen suojeluosastojen joukossa.

Hallitus arvosti korkealle turvallisuuselinten, kansanarmeijan ja kansanmiliisin päättäväisiä toimia ja totesi valtaosan kansalaisista, erityisesti työväenluokan järkevän ja rakentavan esiintymisen.

Krasnaja Zvezda:

Kiinalaisten tunkeutuminen Neuvostoliiton alueelle järjestelmällistä

Moskova. Neuvostoarmeijan lehti Krasnaja Zverda kirjoitti viime perjantaina Zhalanshkolin alueen tapahtumista. Lehti tähdentää kirjoituksessaan, että Kiinan viranomaiset ovat toukokuusta lähtien kiristäneet tarkoituksellisesti tilannetta Neuvostoliiton ja Kiinan rajalla Semipslatinskin alueella ja tunkeutuneet järjestelmällisesti Neuvostoliiton alueelle.

Neuvostoliiton jyrkät vastalauseet eivät ole vaikuttaneet asiaan, kirjoittaa Krasnaja Zvezda.

13. elokuuta joukko kiinalaisia sotilasryhmiä loukkasi Neuvostoliiton valtion rajaa ja työntyi Neuvostoliiton alueelle. Neuvostoliittolaisten rajavartiomiesten toiminnan avulla rajanrikkojat heitettiin takaisin Neuvostoliiton rajojen ulkopuolelle. Samana päivänä Neuvostoliiton ulkoministeriö ilmaisi ankaran vastalauseensa Kiinan ulkoministeriölle, kirjoittaa Krasnaja Zvezda.

Neuvostoliittolaiset rajavartijat huomasivat jo 12. elokuuta maolaisten selvästi epäilyttävää liikehdintää. Haluten varoittaa tilanteen kiristymisestä he ehdoittivat Kiinan rajavartioviranomaisille tapaamista. Kiina torjui kuitenkin tapaamisen, toteaa Krasnaja Zvezda.

13. elokuuta joukko kiinalaisryhmiä loukkasi Neuvostoliiton rajaa tunkeutuen 700 metrin syvyydeltä Neuvostoliiton alueelle. Vaatimukseen vetäytyä välittömästi Neuvostoliiton rajojen ulkopuolelle kiinalaiset seikkailijat vastasivat tulittamalla neuvostoliittolaisia rajavartijoita. Syntyneen taistelun aikana Kiina yritti tuoda paikalle vielä kaksi noin 60—70 miehen ryhmää. Everstiluutnantti Petr Niwitenkon johtamina rajavartijat nujersivat kuitenkin kiinalaiset provokaattorit ja pakottivat heidät poistumaan Neuvostoliiton alueelta, kirjoittaa Krasnaja Zvezda.

Taistelun aikana neuvostoliittolaiset rajavartijat osoittivat jälleen rohkeutta, urheutta, sankaruutta ja valmiutta puolustaa uhrautuvaisesti isänmaataan kaikilta Pekingin seikkailijoiden pyrkimyksiltä. Rajavartijat jatkoivat taistelua myös haavoittuneina. Vaaraa ja kuolemaa halveksien he pyrkivät selustaan piirittääkseen, tuhotakseen ja karkoittaakseen Neuvostoliiton alueelta julkeat ryövärit. Rynnäten ylängölle, josta kiinalaiset tulittivat Neuvostoliittolaisia, yksi neuvostoryhmistä otti vangiksi kaksi rajanrikkojaa, kirjoittaa Krasnaja Zvezda.

Pekingin seikkailijat tuhottiin ja heidät karkoitettiin Neuvostoliiton rajojen ulkopuolelle. Taistelupaikalle jäi vihollisen ruumiita. Neuvostorajavartijat kokosivat rajanrikkojien pois heittämät konepistoolit, karabiinit, pistoolit, kranaatit ja radioaseman. Neuvostosotilaiden iskujen pakoittamina kiireisesti perääntyneet kiinalaiset sotilaat jättivät provokatiopaikalle kaksi elokuvakameraa ja useita valokuvauskameroita, kirjoittaa Krasnaja Zvezda.

KANSAN PÄIVÄLEHTI HYÖKKÄSI

Hongkong. Pekingissä ilmestyvä Kansan Päivälehti hyökkäsi Neuvostoliiton ehdottamaa Aasian turvallisuusjärjestelmää vastaan. Järjestelmä merkitsisi hyökkäysrintamaa Aasian valtioita vastaan, lehti kirjoittaa.

Lehden artikkelia lainaten uutistoimisto Uusi Kiina sanoi, että Neuvostoliiton ehdotus oli tehty uuden Kiinan vastaisen sotilasliiton aikaansaamiseksi. Liiton tarkoituksena olisi estää vallankumouksellinen toiminta Aasian maissa.

Viime torstaina julkaistua artikkelia edelsi keskiviikon lehtihyökkäys Neuvostoliittoa vastaan juuri Singkiangin alueella sattuneiden levottomuuksien aikoihin.

Uutistoimiston antamien tietojen mukaan joukot ja siviilihenkilöt ovat pitäneet Neuvostoliiton vastaisia kokouksia ja mielenosoituksia taistelujen jälkeisinä päivinä.

IZVESTIJA RAJAVÄLIKOHTAUKSESTA

Moskova. Neuvostoliiton rajoilla suorittamillaan provokaatioiden avulla Pekingin johtajat yrittävät ratkoa sisäisiä ongelmiaan ja lisätä terroria ja vainoja niitä terveesti ajattelevia kiinalaisia vastaan, jotka eivät hyväksy Mao Tse-tungin sotilasbyrokraattista seikkailulinjaa, kirjoitti Izvestija.

Maolaiset toimeenpanivat provokaation Damanskin saarella maaliskuussa luodakseen tarkoituksellisesti neuvostovastaisen psykoosi-ilmapiirin ennen Kiinan kommunistisen puolueen ns. 9. edustajakokousta. Tämänkertaista provokaatiotaan Peking tarvitsi ilmeisesti yleiskiinalaisen kansan edustajien kokouksen istuntoa silmälläpitäen. Tämän kokouksen tulee maolaisten suunnitelmien mukaan laillistaa heidän neuvostovastainen suuntauksensa, toteaa Izvestija.

VALKOINEN SIIRTOMAA

Pohjois-Irlannin kansalaisoikeustaistelijat ja sorrettu katolilainen vähemmistö ovat nimittäneet itseään "valkoisiksi neekereiksi" ja Isoon-Britanniaan kuuluvaa puoliautonomista valtiotaan Lontoon "valkoiseksi siirtomaaksi". Pohjois-Irlannin eli Ulsterin ns. "uskonsodan" juuret ovat todellakin brittiläisessä imperialismissa ja sen vuosisataisessa siirtomaapolitiikassa. Ja nykyisten levottomuuksien taustta on pohjimmiltaan sosiaalinen ja poliittinen.

Ulsterin valtaa käsissään pitävän protestanttisen yläluokan esi-isät olivat englantilaisia, jotka kuningas Jaakko I lähetti katoliseen Irlantiin jo1600-luvulla estääkseen saaren joutumisen Ranskan ja Espanjan vaikutusvaltaan ja kukistaakseen irlantilaisten kapinoinnin Englannin kruunua vastaan. Englantilaiset kolonialistit karkoittivat irlantilaisen väestön asuinsijoiltaan erityisesti saaren pohjois- ja itäosissa. Vuonna 1800 koko Irlanti liitettiin virallisesti Englannin kuningaskuntaan.

Irlantilaiset eivät koskaan hyväksyneet valloitusta. Vakavasti horjui Englannin kruunun ja englantilaisen yläluokan asema Irlannissa tämän vuosisadan alussa. 1916 kukistettiin Lublinissa verisesti irlantilaisten kapina. Ensimmäisen maailmansodan jälkeen heikentynyt Iso-Britannia lopulta joutui antamaan periksi ja myöntämään suurimmalle osalle saarta itsehallinnon. 1922 tästä alueesta syntyi kansainyhteisöön kuuluva Eiren vapaavaltio, joka 1949 julistettiin riippumattomaksi Irlannin tasavallaksi.

Vihreän saaren koillisosa sen sijaan eroitettiin muusta Irlannista. Neljä kreivikuntaa hallussaan pitäneet englantilaisperäiset protestanttiset suurmaanomistajat saivat liitetyksi autonomiseen alueeseensa vielä kaksi kreivikuntaa, joiden väestö on irlantilaisia ja uskonnoltaan katolisia. Tätä leikkausta tehtäessä ei kysytty heidän mielipidettään. Katolilaisia Pohjois-Irlannin noin 1,5 miljoonasta asukkaasta on 400,000.

Englantilaisten valloittajien jälkeläiset ja varsinkin hallitseva yläluokka unionistipuolueineen on alna vaalinut alueen yhteyksiä Lontooseen ja pitänyt valtaa käsissään mm. sortamalla katolista vähemmistöä. Räikeimpiä esimerkkejä tästä on täysin keskiaikainen menettely kunnallisvaaleissa, joissa 240 000 köyhällä kansalaisella ei ole lainkaan äänioikeutta varakkaiden määrätessä asioista jopa kuudella äänellä.

Emämaalle puolestaan Ulster on ollut takapiha ja valkoinen siirtomaa. Ison-Britannian sisäpuolella Pohjois-Irlannissa on alhaisin elintaso ja noin 7 prosentin työttömyys. Katolisessa Londonderryssä työttömyysluvut nousevat 15 prosenttiin ja eräissä kreivikunnan kaupungeissa paljon tämän ylikin. Unionistipuolueen maltillisen siiven lupaus uudesta kunnallisvaalilaista ei ole ratkaissut eikä ratkaise ongelmia. Uskontunnustuksista riippumattoman kansalaisoikeusliikkeen ja katolisten äänillä viime keväänä täytevaaleissa Englannin parlamenttiin valittu opiskelijatyttö Bernadotte Devlin sanoi alahuoneessa, että Pohjois-Irlantia hallitsee suurmaanomistajien luokka, joka sortaa sekä katolisia että köyhiä protestantteja. Hän vaati tehtaita ja asuntoja ja ennen kaikkea "täysin korruptin, tekopyhän ja itsekkään" unionistihallituksen kaatamista.

Sen sijaan, että Englannin hallitus olisi ajoissa pakottanut unionistit lopettamaan syrjinnän ja ryhtynyt kohentamaan alueen oloja, mihin sillä olisi ollut mahdollisuus, se on lähettänyt sotilaita unionistihallituksen turvaksi.

Mitä muut sanovat

"Maailman halvin kirkko"

Yhdistyneen kirkon keskinkertainen jäsen antaa kirkolle 25 senttiä viikossa. Sillä perusteella "United Church" on maailman halvin kirkko, sanoi kirkon johtaja.

Tri Robert McClure sanoi Anglican General Synodin kokouksessa Laurentian yliopistossa (Sudburyssa), että afrikkalaiset lahjoittavat poppamiehilleen (witch doctors) enemmän kuin canadalaiset lahjoittavat kirkolleen.

"Jos Yhdistyneen kirkon jäsen menee keskikaupungin kirkkoon hän maksaa parkkeerauksesta 35 senttiä. Tiedättekö mitä kiinalaiset sanoisivat? Lähettäkää gasoliiniraha, pysykää kotona ja menkää helvettiin."

Tri McClure sanoi kristittyjä olevan 20 prosenttia koko maailman väestöstä mutta vuoteen 1978 mennessä on heitä 14 prosenttia ja vuoteen 1998 mennessä vain 9.8 prosenttia . . .

Uutistieto elokuun 22 pnä, 1969.

"Viattomuuden" esimerkki

VANCOUVER. — Uudet demokraatit (NDP) kruunasivat vaalikampanjansa New Westminsterin kansankokouksella missä oli 5,500 osanottajaa — suurin joukkotilaisuus mitä on mikään puolue näissä vaaleissa järjestänyt.

Kansankokouksen tähtiosaa vei Manitoban NDP-hallituksen pääministeri Ed. Schreyer, mutta mr. Berger (NDP:n uusi B.C:n johtaja, lakimies Thomas Berger) käytti hyväkseen puhujalavaa iskeäkseen Social Creditia syytöksistä, että NDP on sidottu liian läheisesti ammattiyhdistysliikkeeseen.

"Sellaisilla henkilöillä kuin George Meanylla ja Jim Hoffalla on enemmän yhteistä W. C. Bennettiin (B.C:n Social-Credit pääministeri) kuin Tom Bergeriin," sanoi mr. Berger — 36-vuotias vancouverilainen lakimies . . .

NDP:lla ja B.C:n Työväenliitolla on päämajansa samassa rakennuksessa. Työväenliiton virkailijat ovat yrittäneet pitää ammattiyhdistysjäsenet aisoissa (vaalin) kesäkampanjan ajan, mutta heillä on ollut vain osittaista menestystä Oil, Chemical and Atomic Workers International Unionin suhteen . . .

"Työväenliitto ei ole halunnut antaa mr. Bennettille mahdollisuutta tehdä ammattiyhdistysliikkeen edesvastuuttomuutta vaalikysymykseksi, mikä voisi vaarantaa mr. Bergerin vaalimenestystä.

Douglas Sagi, elok. 27 p.

PÄIVÄN PAKINA

KÄYTTÖKELPOINEN AASI

Aasia pidetään yhtenä tyhmyyden esikuvana.

Mutta siltä varalta, jos aasilla on kaikesta huolimatta oma tunne-elämänsä, allekirjoittanut esittää tämän jutun johdosta etukäteen anteeksipyynnön kaikille kunnon aaseille, sillä tarkoitus ei ole missään tapauksessa loukata niin hyödyllistä kotieläintä.

Eipä silti, kyllä niitä kaksijalkaisiakin aaseja osataan käyttää vissien piirien hyväksi ja toisinaan on vaikeata päätellä, onko aasimaisesti esiintyvä ukko tai eukko niinkään tyhmä kuin päältä päin katsoen näyttää, vai onko tarkoitus käyttää hänen tyhmeliinimäisyyttään keinona pahaa aavistamattomien jymäyttämiseksi.

Oli näiden seikkojen kanssa niin tai näin, mutta meistä tuntuu, että viikon vaihteessa Guelphissa Ont., pidetyssä liberaalien konferenssissa esiintyi eräs heppu, jonka valtakirjana oli melko varmaan "ennakkotieto", että hän puhuu köyhien "puolesta" läpiä päähänsä, eli esiintyy niin aasimaisesti, että koko köyhien asia jää mahdollisimman kehnoon valoon.

Liberaalien mainittuun kokoukseen oli kutsuttu Torontossa jokin aika sitten perustetun "Oikeudenmukainen yhteiskunta" nimisen järjestön kaksi edustajaa. Toinen heistä, mrs. Suzanne Polgar, kolmen lapsen nuori äiti esiintyi uutistietojen mukaan asiallisesti huolimatta todetessaan, että "varakkaat ihmiset ylläpitävät köyhyyttä siksi kun heille (varakkaille) on siitä hyötyä."

Mutta kirjailijana esiintynyt 30-vuotias John Mooney, esitti lievästikin sanoen kummallisia katsomuksia.

Mr. Mooneyn kerrotaan selittäneen että hän on "vapaasta tahdostaan köyhänä", ja että hän voisi, jos niin haluaisi, ansaita $150.00 tai $200.00 viikossa.

Kokoukselle oli esitetty keskustelun perustaksi mm. Canadan huoltoneuvoston sihteerin Leonard Shifrinin asiakirja, jonka mukaan "Canadan huoltoneuvosto ei ole voinut tunkeutua köyhyysongelman juuriin asti . . ."

Uutistietojen mukaan Shifrin suositteli huoltotoiminnan laajentamista myös "työssä oleville köyhille" eli niille, joiden tulot eivät riitä tarvittavan ruoan asunnon ja vaatetuksen hankkimiseen.

Mutta palatkaamme nyt mr. Mooneyn viisauksiin. "Raha ei paranna köyhyyttä", kerrotaan Mooneyn sanoneen (mutta mukavampaa on "köyhänkin olo" jos on paljon rahaa pankissa ja taskussa — V.)

"Me emme halua teidän kirottua rahaanne. Köyhät eivät halua teidän kirottua katsantokantaanne ja me emme halua teidän kirottuja arvojanne", hän oli sanonut.

Mikäli mr. Mooney tarkoitti yllämainitussa "avustusrahoja" niin hän oli tietenkin osittain oikeassakin. Kukaan ei halua avustusrahoja — mikäli yhteiskunta voi taata säädyllisen toimeentulon antavan työn tai toimen kaikille.

Mutta jos henkilö joutuu vastoin tahtoaan olemaan työttömänä ja köyhyystilassa, niin silloin on yhteiskunnan velvollisuus huolimatta siitä mitä jotkut yliviisaat sanovat, antaa avustusrahojakin.

Yllämainitun jälkeen mr. Mooney pääsikin oikeaan elementtiinsä ja varmaan myös niihin perustekijöihin, miksi hänet oli liberaalien konferenssiin kutsuttu.

— Ei ole tarpeellista tukea mitään poliittista puoluetta tai aatetta, hän oli sanonut toisia "köyhiä" neuvoen . . . Mooney oli sanonut että kommunismi sellaisena kuin sitä Neuvostoliitossa toteutetaan, "on sortava ja liian paheellista", samalla kun Pohjois-Amerikan järjestelmä "on myös sortava mutta ei liian paheellinen".

Ammattiyhdistykset eivät voi auttaa köyhiä — sanoi tämä osa-aika-kirjailija-tietoniekka — sillä ne (ammattiyhdistykset) "ovat nyt ehkä Pohjois-Amerikan kaikkein konservatiivisimpia laitoksia."

Kun liberaalien suosionosoitukset lakkasivat raikumasta niin kokouksessa olleen terästyöläisten unionin port-arthurilaisen virkailijan John Halgerenin kerrotaan saaneen sanotuksi:

"Onko meidän kuunneltava tuonlaista tuulihattua (nut) liberaalien kokouksessa. Se on kommunismia! Se on hirveätä. Saammeko tänne hippieitä seuraavaksi kerraksi!"

Tämä sellaisenaan osoittaa, kuinka heikoilla oksilla ovat silloin asiat kun näkemätön sokeata taluttaa!

Vähävaraisille ja yleensä oikeamielisille canadalaisille suotaneen oikeus sanoa moisten edesottamisien johdosta, että "varjeltakoon kaikkia köyhiä moisilta puolesta puhujilta."

— Känsäkoura.

Urheilua

Tulostietoja Karhulan kisoista

Karhula. — Ossi Karttunen juoksi 100 metriä uuden oman ennätyksensä 10.5 Karhulan kansainvälisissä yleisurheilukilpailuissa. Toiseksi tullut Jarkko Tapola saavutti ajan 10.7. Seipäässä Erkki Mustakari ylitti 500 Risto Ivanoffin työskennellessä 480:een.

TULOKSIA:

100 m: 1) Ossi Karttunen Tain Kisa 10,5,2) Jarkko Tapola HKV 10,7, 3) Taner Demir Turkki 11,0.
800 m: 1) Aimo Mehtonen EIF 1.52,3, 2) Reino Ahvenainen Pert Pori 1,53,8, 3) Arto Kuukka Vuk Vesa 1.54,0.
Seiväs: 1) Erkki Mustakari HKV 500, 2) Risto Ivanoff TuTo 480, 3) Ves Martelius KuKisa 470.
5 000 m: Richard Newble Englanti 14.12,6, 2) Seppo Tuominen Heilsku 14.15,4, 3) Mikko Ala-Leppilampi VuoVilk 14.33,4.
400 m:n aidat: 1) Jaakko Tuominen HKV 51,9, 2) Pauli Haapasalo KanKat 53,2, 3) Heimo Jokinen Hyv Tahko 53,2.
Keihäs: 1) Jorma Kinnunen 79,08, 2) Pekka Paittila HPV 78,03, 3) Esko Kuutti LauUrh 77.70.
Kuula: 1) Jaakko Rikko Vehk Veik 16,42, 2) Reijo Kimiläinen MeiPon 16,16.
Nuoret 800 m: 1) Nils Nilsen Lov Tor 1.56,9.
A-tytöt 100 m: 1) Eeva Lehtola MiehVilk 12,9.
3-loikka: 1) Pentti Kyytsönen MantsUrh 14,13.
1 500 m: 1) Tero Pulli JoensKataja 4.02,0, 2) Ralf Grevberg Lappträsk IF 4.04,3.

Etelä-Afrikka säilyttää vaikka nyrkein rotuoppeja

Pretoria. — Etelä-Afrikan hallitus ilmoitti viime lauantaina, että se aikoo estää etelä-afrikkalaisia nyrkkeilijöitä ottelemasta värillisiä vastaan naapurimaissa.

Rotujen välinen urheilu on Etelä-Afrikan lakien mukaan kielletty. Tällaisia otteluita on kuitenkin viime aikoina järjestetty Swasimaassa, Lesothossa, Rhodesiassa ja Mosambikissa.

Päätös josta ilmoitti ministeri Frank Waring urheiluministeriöstä, saattaa estää Etelä-Afrikan keskisarjan nyrkkeilymestarin Willie Ludickin ja maailmanmestarin, amerikkalaisen neekerin Freddie Littlen, ottelun. Heidän oli tarkoitus kohdata myöhemmin tänä vuonna joko Rhodesiassa tai Mosambikissa.

Waring sanoi, että tietyt nyrkkeilypromoottorit eivät ole välittäneet hallituksen määräyksistä järjestämällä yhteenottoja Etelä-Afrikan valkoisten ja värillisten kesken lähivaltioissa. "Jos he edelleen jatkavat samaan tapaan, me käytämme samoja keinoja, joilla estimme eri rotujen välisen jalkapallo-ottelun Swasimaassa", hän sanoi.

Tämä ottelu oli suunniteltu pelattavaksi kahden eteläafrikkalaisen huippujoukkueen kesken. Highland Park edustaa Johannesburgin valkoihoisten ammattilaispiirejä ja Orlando Pirates kaupungista lounaaseen olevia värillisiä. Ottelu piti pelata tänä lauantaina.

Ruotsin urheilukomitea: Urheilua kaikille

Tukholma. — "Urheilua kaikille" on otsikkona urheiluasioita Ruotsissa tutkineen komitean loppulausunnossa. Siinä ehdotetaan Ruotsin urheilun voimavarojen suunnitelmallista yhdistämistä ja nopeaa kunnostamista.

Kaiken tulisi tapahtua viisivuotissuunnitelman puitteissa. Valtion tuki olisi kaksinkertaistettava 59 miljoonasta 118 miljoonaan kruunuun. Olisi myös tehtävä erityisiä lisäuhrauksia, jotta voitaisiin voimakkaasti vahvistaa urheilua koko leveydellä. Mahdollisuuksia olisi tarjottava kaikille kansalaisille kaikissa ikäluokissa.

Uudistus hävittäisi rajan urheilun ja ulkoilun väliltä ja toisi tullessaan kokonaisnäkemyksen urheilusta koko alueella.

HILLPORT TAXI
24 TUNNIN PALVELU
SUOMEA PUHUVAT AJURIT
Puh. DI 5-5461
122 S. Cumberland St.
Port Arthur Ontario

Onnistuneet kisat Beaver Lakella viime sunnuntaina

Jehun järjestämiä varhaisnuorten kisoja viime sunnuntaina suosi mitä ihanteellisin sää ja monia jännittäviä otteluja suoritettiin eri sarjoissa sekä monia hyviä tyyppiä saatiin nähdä, joista varmaan tulevaisuudessa kuullaan jos vaan innostusta riittää kuten toivomme. Poikain 15 v. ja alle sarjassa oli ohjelmassa 100 m, kuula ja pituushyppy ja saavutettiin seuraavia tuloksia:

Ron Sowa, Alerts, 234,91 pist., David Alatalo, Alerts, 203,64, Kevin Mäki, 195,81, Gary Denomme, 167,73.

Tytöillä 15 v. ja alle oli myöskin 3-ottelu 100 m, kuula ja pituushyppy ja tuli järjestys seuraavaksi:

Irma Jousi, 167,09 pist., Elaine Luukko, Jehu, 158,02.

Samat lajit oli myöskin pojille 11 vuotta ja alle ja siinä olikin kova ottelu voitosta. Järjestys:

Mark Ranta, 210,18 pist., Bruce Mäki, 209,82, Kevin Johnson, Jehu, 187,45.

Sama ikäluokka oli myöskin tytöille mutta tässä sarjassa ei ollut oikein paljon osanottajia, kumma kyllä. Järjestykseksi tuli:

Helen Särkioja, Jehu, 133,40, Sharon Denomme, 109,69.

Mutta olipa vielä pienempiä poikia ja tyttöjä, kuten tämä sarja pojille 7 vuotta ja alle. Heilläkin oli 3-ottelu mutta kuula oikein pieni rautapallo. Kyllä järjestys vaan selvisi.

Leslie Ranta, 140,14, Henry Särkioja, Jehu, 126,80, Brian Denomme, 123,89.

Tyttöjen 9—8 vuoden sarjassa esitti Kim Johnson muiden ohella erinomaisia sprintterin lahjoja ja toivomme että tällä tytöllä kuten muillakin riittää tarvittavaa innostusta.

Kim Johnson, Jehu, 151,03, Janice Mäki, 130,31.

Eipä unohdettu niitä kaikkein pienempiäkään, heillekin oli 3-ottelu:

Eric Mäki, 123,78, Clyde Pedersen, 114,56, Calvian Mäki, 88,38.

Ja sitten ne kaikkein pienemmät tytöt. Heillä oli 60 m ja pituushyppy.

Miriam Mäki, 92,27, Karen Johnson, 76,18, Donna Pedersen, 61,27.

Mutta ampumisessa ja santapussinheitossa käytiin kovaa ja jännittävää ottelua koko pitkän päivän, varsinkin ammunnassa kun Harjun Kallella oli katkolla komea E. Mäenpään kiertopalkinto ja toiset olivat sitä mieltä ettei sitä ilman kovaa kamppailua kyllä luovuteta. Ja niin siinä sitten kävikin, että Vennan Uuno otti vuodeksi taas kiinnityksen tähän kiertopalkintoon, jonka kohtalo ratkaistiin siten että huomioitiin ammunta kolmeen tauluun.

Uuno Venna 70 pistettä, Antti Etula 68.

Myöskin kilpailtiin ampumisessa yksityispalkinnoista yhteen tauluun ja siinäkin Vennan Uuno voitti kireän ottelun.

Uuno Venna 25 pistettä, Antti Etula 24.

Santapussinheitossa käytiin myöskin jännittävää ottelua koko päivän ja tässä parhaat:

Lauri Sinisalo 1725 pistettä, Bill Salminen 1575.

Kiitos yleisölle, urheilijoille ja monille toimitsijoille jotka tekivät suuren työn näiden juhlien onnistumiseksi.

Tekonimus.

Matthes 57,8 selällään

Wurzburg. Itä-Saksan Roland Matthes saavutti 100 metrin selkäuinnissa uuden ME-ajan 57,8 miesten Euroopan cup-kilpailuissa Wurzburgissa viime lauantaina.

Tulos syntyi 4 x 100 metrin sekaviestin yksityisaikana ensimmäisellä osuudella. Matthesin entinen ME-aika oli 58.0.

Budabest. Itä-Saksan Gabriela Wetzko rikkoi 100 metrin vapaauinnissa ensimmäisenä eurooppalaisena naisena minuutin rajan.

Naisten Euroopan cup-kilpailussa Budapestissa viime lauantaina hän kauhoi matkan ajassa 59.6. Entinen EE-aika 1.00,0 oli unkarilaisen Judith Turoczin nimissä.

Milloin tahansa tarvitsette ruokatavaraa, lihaa tai miesten vaatetusta, ostakaa ne osuuskaupastanne
International Co-Op Stores Ltd.
176 S. Algoma Street Port Arthur, Ontario

Vieraili Saimaan kanava-alueella

Helsinki. — Terveisiä täältä synnyinmaasta neljän päivän perillaolon jälkeen.

Heti kun saavuimme tänne Suomeen CSJ:n laulajain lennon mukana osa meistä mukana olleista päätti vierailla Saimaan alueella, missä oli Lappeenrannassa käynnissä koko alueen matkailuelinten edustajain tapaaminen parempien yhteyksien kehittämiseksi.

Tähän Saimaan alueelle suuntautuneeseen matkaan osallistui meitä kaksi Port Arthurista ja yksi henkilö Nipigonista. Matkaan osallistui myös Kansan Uutiset lehden asiamies Otto Poutiainen ja serkkuni rva Tyyne Hiltunen.

"Rentoutumismatka" alkoi heti elokuun 20 p. lennettyämme Lappeenrantaan samanaikaisesti kun sinne kokoontui yllä mainitut edustajat. Teimme samana iltana laivamatkan Saimaan kanavan kahden (Maikolan ja Mustolan) sulun läpi ja palasimme samaa reittiä takaisin. Tämän kirjoittaja on aikaisemmin kulkenut St. Lawrencen meriväylän sulkujen läpi ja myös Volgan kanavan 15 sulun lävitse vuonna 1954, jolloin kanava valmistui. Tämän vuoksi tuntui jännittävältä aloittaa matka Saimaan kanavalla, mutta kaikkia sen (22) sulkua ei tullut kuitenkaan nähtyä.

Saimaan kanava on kunnostettu Neuvostoliiton ja Suomen yhteisvoimin ja vuokrattu Suomen käyttöön 50 vuodeksi. Hallituksen liikennelaitosministeri Laine myönsi myöhemmissä keskusteluissa, että Saimaan kanavan käytön kehitystä ei ole vielä saatu nostettua itseään kannattavalle tasolle.

Palatakseni takaisin Saimaan alueen "rentoutumismatkaan", oli se verraton. Sinne oli saapunut vieraita aina Englannista ja Ranskasta, heitä tapasimme elokuun 21 päivän laivamatkalla Puumalaan ja Mikkeliin. Puumalan lähellä pysähdyttiin Pistohiukan rantahuvila-alueen saunassa. Nukuttuamme yön Mikkelin seurahuone-motellissa palasimme seuraavana aamuna junalla Helsinkiin. — ATH.

KILPAILUKUTSU

Täten kutsumme kaikkia urheilijoita saapumaan kilpailuihin jotka pidetään Wanupissa Visan ja Alertsin kentällä syyskun 7 pnä alkaen kello 10 ap. Ilmoittautumiset tulee tapahtua viimeistään tuntia ennen kilpailujen alkamista.

Kilpailut järjestetään SCAULn ja AAU:n Ontarion jaoston luovuttamalla lupakirjalla. Kaikilla osanottajilla tulee olla AAU:n amatööri kilpailukortti.

KILPAILUOHJELMA

Yleinen, alle 21 v., ja alle 17 v pojat — 5-ottelu

Ikämiehet
100 m., pituushyppy, kuula 3-loikka ja keihäs

Pojat alle 15 v: — 3-ottelu
100 m., kuula, pituushyppy

Pojat alle 12 v: — 2-ottelu
60 m ja kuulantyöntö.

Pojat alle 9 v.
60 m.

Naiset — 3-ottelu
100 m., kuula ja pituushyppy

Tytöt alle 16 v: — 3-ottelu
100 m., kuula ja pituushyppy

Tytöt alle 12 — 2-ottelu
60 m ja kuulantyöntö

Tytöt alle 9 v.
60 m.

Yleinen miehet
3,000 m juoksu

Kaikissa sarjoissa jaetaan kolme palkintoa paitsi alle 12 ja alle 9 jossa kaikki osanottajat saavat palkinnon.

Mahdollisista loukkaantumisista emme vastaa.

Tervetuloa näihin syysjuhliin.

VISA — V. Lehti
ALERTS — K. Palomäki

Kiina välittää aseita Biafraan?

Wien. — Unkari syytti viime torstaina Kiinaa aseiden välittämisestä Biafraan. Asekuljetusten tarkoituksena on syytöksen mukaan Nigerian ja Biafran välisen sodan pitkittäminen.

Unkarin sosialistisen työväenpuolueen äänenkannattajassa Nepszabadsagissa julkaistussa artikkelissa Kiinaa syytettiin lisäksi vallankumoustoimiin yllyttämisestä Indonesiassa ja Ghanassa vuosina 1965 ja 1966. Edelleen artikkelissa arvosteltiin kiinalaisten asiantuntijoiden rakentamaa Sambian ja Tansanian välistä rautatietä, jonka muut maat olivat hylänneet "taloudellisista syistä". Lehden mukaan kiinalaisilla oli kaksi tehtävää suoritettavanaan. Toisaalta vasta vapautuneiden maiden johtaminen ns. kiinalaiselle tielle ja toisaalta poliittisilla mullistuksilla valmistaa maaperää Kiinan vaikutusvallalle.

SUOMEN UUTISIA

Helsinki. — (Suomi-Seura) —

Kekkonen Itä-Eurooppaan

Presidentti Urho Kekkonen vierailee kolmessa Itä-Euroopan maassa syyskun 2. päivän ja lokakuun 6 päivän välisenä aikana. Presidentti käy Romaniassa, Unkarissa ja T-slovakiassa. Matkan valmistelut ovat parhaillaan käynnissä, mutta yksityiskohdista ei vielä ole sovittu.

Presidentti Kekkonen on tehnyt epävirallisen vierailun Unkariin toukokuussa 1963, jolloin hän kävi Jugoslaviassa. Romaniassa ja Tshekkoslovakiassa presidentti ei ole aikaisemmin vieraillut.

Suomalaisvalmiste verenvuototautisille

Suomalainen tutkijaryhmä on kehittänyt ns. B-hemofiliaan eli verenvuototautiin FaktoriIX-nimistä valmistetta, joka on sata kertaa tavallista plasmaa parempaa. Se tekee verenvuototautia sairastavien henkilöiden leikkaushoidon täysin turvalliseksi. Valmisteen kliiniset kokeet ovat käynnissä. Jokainen valmistettu erä on testattu eläimillä moneen kertaan ja äskettäin Faktori IX-valmistetta on annettu ensimmäisille potilaille.

Pienimmätkin leikkaukset ovat tähän saakka olleet miltei mahdottomia tai ainakin vaarallisia verenvuototautia sairastaville henkilöille, joita on Suomessa neljä-viisisataa.

Suomen Punaisen Ristin veripalvelun keskuslaboratorioissa on vuoden verran tehty kokeita tohtori Gunnar Myllylän johdolla Faktori IX valmisteen kehittämiseksi. Yhdysvalloissa ja Ruotsissa on tätä ennen onnistuttu kehittämän valmiste, joka lisää veren hyytymistaipumusta joksikin ajaksi. Sitä valmistavat kuitenkin liikeyritykset, jotka eivät ole paljastaneet lääkkeensä valmistustapaa.

Hemofilia on veren hyytymistekijöiden puuttumisesta aiheutuva tauti, jossa veri hyytyy hyvin hitaasti. Itsestään syntyneen tai pienimkin ulkoisen vamman aiheuttama verenvuoto saattaa kestää jopa viikojakin. Kaikki verenvuototaudit ovat perinnöllisiä. Niille on luonteenomaista että niitä sairastavat vain miehet. Naiset ovat taudinkantajina siten, että vain jotkut poikalapset saavat taudin ja vain jotkut tyttölapset jatkavat taudin kantamista.

Vankiloissa yli 5,000 asukasta

Suomen vankiloissa oli elokuun alussa kaikkiaan 5,125 vankia, joista miehiä oli 5.011 ja naisia 114. Vankwien määrä oli nyt 739 pienempi kuin viime vuoden lopussa. Naisvankien ennestäänkin pieni osuus näyttää yhä supistuvan, sillä viime vuoden lopulla heitä oli vankiloissamme 144.

Suururakka suomalaisille

Suomalaisyritys on kansainvälisen urakkakilpailun jälkeen saanut vastuulleen Saudi-Arabian pääkaupunkiin Riyadhin vesilaitoksen käyttö- ja huoltotehtävät viiden vuoden ajaksi. Saudi-Arabian maatalous- ja vesiministeriö on ilmoittanut antavansa työn Oy Yleiselle Insinööritoimistolle. Lopullinen sopimus allekirjoitettaneen elokuun kuluessa.

Jo tässä vaiheesa käsittää 80 miljoonan markan arvoinen insinööritaidon vientikauppa Saudi-Arabian pääkaupungin Riyadhin vesilaitosorganisaation luomiseen. Organisaatio huolehtii viiden vuoden aikana kaupungin vedenjakelusta sekä vesihuollon korjaus- ja huoltotöistä.

Urakka käsittää työtätehtäviä ja materiaalihankintoja. Tarkoituksena on käyttää johtotehtäviin suomalaista ammattityövoimaa.

YIT:n aikomuksena on palkata lähes 50 suomalaista teknisen ja osittain kaupallisen koulutuksen saanutta henkilöä tätä tehtävää varten.

Yli 3 miljoonaa äänioikeutettua

Äänioikeutettujen määrä nousee ensi vuoden eduskuntavaaleissa ensimäisen kerran yli kolmen miljoonaan. Tätä rajaa lähenneltiin jo vuoden 1968 kunnallisvaaleissa, joissa äänioikeus oli 2,964,-967 kansalaisella.

Vuoden 1966 eduskuntavaaleissa äänioikeutettujen määrä oli 2.800,461. Silloin äänioikeusikärajana oli 21 v. Viime keväänä se alennettiin 20 vuoteen eli samaan mikä se oli jo viime vuoden kunanllisvaaleissa.

Puolueissa on valmistelutyö vaaleja varten täydessä käynnissä. Vaaliliittoneuvottelut ovat ratkaisuvaiheessa ja vetäviä ehdokkaita etsitään kuumeisesti.

Neuvottelut alkoivat Suomen ja N-liiton runkosopimuksesta

Helsinki. — Suomen ja Neuvostoliiton välisen kaupan viime perjantaina käynnistyviin runkosopimusneuvotteluihin osallistuva Neuvostoliiton valtuuskunta saapui Helsinkiin edellisenä torstaina iltapäivällä. Yksitoistamiehistä valtuuskuntaa johtaa maan ulkomaankauppaministeriön läntisen kaupan hallinnon päällikkö A. N. Manzhulo. Vieraita oli rautatieasemalla vastaanottamassa mm. suomalaisten neuvotteluvaltuuskuntaa johtava ulkoministeriön kauppapoliittisen osaston päällikkö ministeri Tankmar Horn sekä muita Suomen valtuskunnan jäseniä.

Vuoden 1971—1975 runkosopimusta koskevat neuvottelut aloitettiin perjantaina aamupäivällä valtioneuvoston juhlahuoneistossa. Neuvostoliiton neuvotteluvaltuuskunnan puheenjohtaja, ulkomaankauppaministeri Nikolai Patolitshev saapui Suomeen 20. elokuuta, jonka jälkeen käytävien keskustelujen päätteeksi on tarkoitus allekirjoittaa uusi runkosopimus. Samassa yhteydessä pidetään myös suomalais-neuvostoliittolaisen taloudellisen yhteistyötoimikunnan kokous.

Uusi runkosopimus rakentuu entiselle pohjalle, kertoi ministeri Horn. Uutena piirteenä sopimukseen tulevat mahdollisesti rakennuskohteet, joita suomalaiset toivottavasti pääsevät toteuttamaan. Pääkohdat sekä vientiettä tuontipuolella ovat toistaiseksi kuitenkin lopullisesti sopimatta.

Ministeri Horn ei voinut varmasti sanoa, tuleeko mahdollinen atomivoimalatoimitus Neuvostoliitosta sopimuksessa jossain muodossa huomioiduksi. Hän arveli kuitenkin, ettei atomivoimala ehtisi runkosopimukseen mukaan pitkän toimitusaikansa sekä mahdolliseen toimitukseen liittyvien pitkäaikaisten luottojen vuoksi. Horn huomautti, että voimalaa vastaaviin vientitoimituksiin päästään vasta näitä luottoja takaisin maksettaessa.

Runkosopimusneuvotteluja käyvät valtuuskunnat ovat tavanneet kahdesti aiemmin. Viimeksi näitä neuvotteluja käytiin Helsingissä kesä-heinäkuun vaihteessa.

Heinemann okay nuorten mielestä

Berliini. Oikeistopiirien hyökkayksien ansiosta Länsi-Saksan ulkoparlamentaarinen nuoriso tuntee sympatiaa liittopresidentti Gustav Heinemannia kohtaan. Heinemannia on syytetty mm. epäisänmaallisuudesta hänen pasifisteille myönteisten lausuntojensa vuoksi. Sympatia kuvastuu mm. uusimmasta Länsi-Saksaan levinneestä iskulauseesta: 'Ho, Ha, He, Heinemann on okay'.

Heinemannin osakkeita on parantanut entisestään nuorison silmissä se, että hänellä on aikaa julkisuudelta suljettuihin istuntoihin oppositiossa olevan nuorison kanssa, mm. torstai-illan hän vietti Kielin ulkoparlamentaarikkojen kanssa.

3,2 milj. työtöntä Yhdysvalloissa

Washington. — Miljoonat Yhdysvaltain kansalaiset ovat edelleen työttömyyden kurimuksessa. Heinäkuun aikana työttömien armeija lisääntyi 125,000 hengellä. Heidät on heitetty ulos tehtaista ja he elävät hallituksen ja hyväntekeväisyysjärjestöjen niukkojen armopalojen varassa. Työttömien määrä oli heinäkuussa 3,6 prosenttia työkykyisten määrästä. Kesäkuussa määrä oli 3,4 prosenttia. Heinäkuussa Yhdysvaltain työttömien määrä oli 3,200,-000 henkeä.

Työttömyys koskee ennen kaikkea maan neekeriväestöä. Työttömyys värillisen väestönosan keskuudessa oli heinäkuussa 6,4 prosenttia.

EMMA JA EMIL MÄKI, Pottsville, Ont., vastaavat $5.00 Taimi ja Hannes Purran haasteeseen ja haastavat seuraavat henkilöt: Yrjö Saivo ja Ester ja Lauri Lahtinen, Port Arthur, Ont., Helmi ja Martti Rasinperä, Aune Liikala ja Heikki Pollari, Hearst, Ont. sekä Elli ja Eero Tuominen ja Kerttu ja Paavo Posso, South Porcupine, Ont.

AINO JA VÄINÖ JUOLA, Hoyle, Ont., lahjoittavat $5.00 Vapauden ja Liekin hyväksi ja haastavat seuraavat ystävät tekemään samoin: Jussi Isokoski, Felix Aho ja Emil Saari, Timmins, Ont.

ANTTI KARKKÄINEN, South Porcupine, Ont., lahjoittaa $5.00 Vapauden ja Liekin hyväksi ja toivoo, että kaikki lehtiemme lukijat tekisivät lahjoituksen tämän yhteisen asian hyväksi.

IMPI JA FRANK TOMMILA, Whitefish, Ont., lahjoittavat $5.00 lehtiemme hyväksi ja toivovat, että kaikki eläkeläiset lahjoittaisivat vointinsa mukaan.

EMIL NOJONEN, Whitefish, Ont., vastaa $3.00 Kalle Kauppisen haasteeseen.

HENRY HUHTANEN, Toronto, Ont., lahjoittaa $5.00 Vapauden hyväksi.

LILY JA MATTI AHVONEN, R. R. 1, Copper Cliff, Ont., lahjoittavat $3.00 Vapauden ja Liekin hyväksi.

MRS. OLGA KOSKELA, Burks Falls, Ont., lahjoittaa $3.00 Vapaudelle ja haastaa seuraavat tuttavansa: Jenny ja Walde Suonpää, Elma ja Emil Salonen, Enni ja Reino Unhola, Lilja ja Lauri Lammi, Martha ja Emil Kumpu kaikki Sarnia, Ont., Mikko Huittari, Sarnia tai Nakina, Ont., sekä Yrjö Tamminen ja Anttoni Heinonen, Burks Falls, Ont.

ISAK VUOTILA, Nipigon, Ont., vastaa $5.00 mrs. ja mrs. L. Matsonin haasteeseen. Antakaa haasteen vyöryä eteenpäin.

HELEN JA KUSTI SALMINEN, Port Arthur, Ont., lahjoittavat $5.00 lehtiemme hyväksi.

OLAVI KASTULA, R. R. 1, Murillo, Ont., vastaa $5.00 Alex Lampin haasteeseen.

VÄINÖ ESKOLA, Kapuskasing, Ont., vastaa $3.00 Antti Lehtisaaren haasteeseen.

TYYNE KINNUNEN, Long Lake, Ont., vastaa $5.00 Manta ja Antti Ranta, Vancouver B.C., haasteeseen ja kiittää haasteesta.

IMPI JA E. ERKKILÄ, Montreal, Que., lahjoittavat $5.00 Vapauden ja Liekin tukemiseksi.

JOHN KRATS, Beaver Lake, Ont., vastaa $5.00 Victor Jutilan haasteeseen ja toivoo, että kaikki vastaavat saamiinsa haasteisiin.

Me Waters Townshipin lesket, MANTA, MARIA, LYDIA JA VIRTASEN AINO lahjoitamme kukin $2.00 Vapauden haasterahastoon ja toivomme, että toisetkin tekisivät lahjoituksen lehtiemme hyväksi yhteensä $8.00.

HELMI JA M. RASINPERÄ, Hearst, Ont., lahjoittavat $5.00 Vapauden ja Liekin hyväksi ja haastavat seuraavat ystävät tekemään samoin: Selma ja E. Mäki, Hearst, Ont., sekä Alma ja S. Ketonen ja Esther ja L. Lahtinen, Port Arthur, Ont.

HANNA JA ONNI SALO, Hearst, Ont., lahjoittavat $5.00 Vapauden ja Liekin hyväksi.

HULDA JA A. IKONEN, Toronto, Ont., vastaavat $5.00 mr. ja mrs. Tolvasen haasteeseen, kiitos teille kun muistitte meitä.

MR. JA MRS K. HUOVINEN, Richmond, B.C., lahjoittavat $3.00 Vapauden ja Liekin hyväksi.

Tässä katsauksessa	$ 131.00
Aikaisemmin Vapaudessa julkaistu	4,636.50
	4,767.50
Liekin lahjoitukset	468.48
Yhteensä	$5,235.98

Rakkaan puolisoni

ARVI LAHDEN

MUISTOLLE

Kuoli syyskuun 1 p. 1968.

Orvokit, sinun mielikukkaset
mä istutin ikkunamme alle.
Ne muistollesi kauniimmin kukoistaa,
tuo lohtua myös kaihoavalle.

Vilpittömällä rakkaudella sinua iäti muistelen

AINO

TYÖNPÄIVÄN TERVEHDYS

SYDÄMELLINEN KIITOS ystävillemme ja kannattajille sekä torontolaisille yleensä siitä hyvästä kannatuksesta minkä CSJn Toronton osasto on alaosastoineen kuluneen vuoden aikana saanut. Toivomme, että yhteisymmärrys kehittyisi ja voimistuisi täkäläisten kansalaistemme keskuudessa niin, että voisimme työläisinä ja kansalaisina täyttää velvollisuutemme entistä antoisammin.

CSJn TORONTON OSASTO

SUDBURYN UUTISIA

Syysjuhla Wanupissa

Sunnunt. 7 p. pidetään Wanupissa perinteellinen syysjuhla jossa ohjelmassa on rata- ja kenttäurheilua alkaen tämä kello 10 ap.

Puolen päivän aikaan tarjoillaan maukas päivällinen.

Tervetuloa sanovat järjestäjät.

Väinö Hakala kuoli sunnuntaina

Sudburyn seudulla pidemmän aikaa asunut Väinö Hakala kuoli Sudbury General sairaalassa sunnuntaina, elokuun 24. päivänä. Hän oli kuollessaan 64 vuoden ikäinen.

Hautaus tapahtui Jackson and Barnard hautaustoimistosta Park Lawn hautausmaahan keskiviikkona iltapäivällä.

FRANK R. BLOCK, R.O.
OPTOMETRISTI
Puh. konttori 674-4014
kotiin 673-0705
65 ELM STREET EAST
SUDBURY, ONTARIO
VASTAANOTTO ESPANOLASSA
keskiv. iltap. ja torst. aamup.

Uusia ja käytettyjä
RAKENNUS-, PUTKITUS- ja MUITA TARPEITA
säästöhinnalla!
Maksamme korkeimmat hinnat romumetallista.
Greenspoon Bros.
214 Notre Dame 674-4259 Sudbury
LIMITED

LOUGHEED
HAUTAUSTOIMISTO
Hautaukset 100 mailin säteellä Sudburysta toimitetaan ilman lisämaksua.
AMBULANSSI-PALVELUS
24 TUNTIA VUOROKAUDESSA
PUHELIN 673-9595
252 Regent St.S.
Hazel kadun kulm.
SUDBURY

DELONGCHAMP Cartage Co. Ltd.
20 Lorne St. Puh. 675-5611
LYHYEN JA PITKÄN MATKAN RAHTIAJOA . . . TALOUSTARPEITA PAKATAAN — MUUTETAAN — SÄILYTETÄÄN — LÄHETETÄÄN
NYKYAIKAINEN VARASTOHUONE

INCOLTA TAAS KIRJE TYÖLÄISILLE

Inco lähetti keskiviikkona terästyöläisten union jäsenyyteen kuuluville tuntipalkkatyöläisilleen kirjeen, jossa sanotaan, että ellei unio maksa noin $87,000 syyskuun 2 päivään mennessä, niin kaikkien union jäsenyyteen kuuluvien Incon työläisten henkivakuutus lakkaa olemasta voimassa. Inco sanoo maksaneensa ryhmähenkivakuutuksen heinäkuun loppuun saakka.

Ryhmähenkivakuutusmaksuissa sanotaan olevan 31 päivän odotusajan, joka menee umpeen syyskuun 2 päivänä ellei elokuun maksusuoritusta täytetä.

Inco väittää lähettäneensä terästyöläisten union sosiaalihuoltovirkailijalle ryhmähenkivakuutusmaksuja koskevan sähkösanoman elokuun 19 päivänä, pyytäen tietoja, milloin Inco voi odottaa uniolta $86,794.78 henkivakuutusmaksuja varten, mutta vastausta tähän sähkösanomaan ei ole tullut, sanoo Inco.

Lisäksi eräs Incon puhemies sanoi keskiviikkona, että "astuen heti voimaan, kaikki kesälomat yhtiön tuntipalkkaoperaatioissa on peruutettu kunnes lakko on sovittu."

"Ne työläiset, joita nämä peruutukset koskevat, tulevat saamaan kesälomapalkkansa vasta lakon jälkeen tai lain vaatimissa puitteissa."

Tämä kesälomapalkkojen maksamisen lopettaminen koskee tällä viikolla noin 500 työläistä ja tulevina viikkoina noin samansuuruista työläisryhmää.

MINE MILL ON VALMIS NEUVOTTELEMAAN

"Me olemme valmiit aloittamaan palkka- ja työehtosopimusneuvottelut minä aikana hyvänsä," sanoi Mine Mill union presidentti Jim Tester keskiviikkona.

Mr. Tester antoi tämän lausunnon vastauksena Falconbridge Nickel Mines-yhtiön Sudburyn alueen operaatioiden johtajan G. A. Allenin ilmoitukseen, että yhtiö on lähettänyt uniolle kirjeen, missä ehdotetaan neuvottelujen uudelleen alkamista.

Mr. Allen ehdottaa kirjeessä, että unio määrittelee neuvottelujen uudelleenalkamispäivän.

"Me emme ole vielä tähän mennessä saaneet yhtiöltä minkäänlaista tietoa," sanoi mr. Tester keskiviikkona puolen päivän aikaan.

Vakuuttaen, että unio on halukas aloittamaan neuvottelut uudestaan, mr. Tester kieltäytyi antamasta minkäänlaista lisälausuntoa ennen kuin unio on saanut Falconbridgen kirjeen ja tutkinut sen sisällön.

LAINLAATIJAKUNNAN JÄSENET OVAT VEDONNEET LAKOSTA

Sudburyn aluetta Ontarion lainlaatijakunnassa edustavat Elmer Sopha (liberaali) Gaston Demers (konservatiivi) ja Elie Martel (NDP) ovat lähettäneet Ontarion työministeri Dalton Balesille yhteisen vetoomuksen, missä he pyytävät työministeriä sekaantumaan "yhteishyvän" vuoksi Sudburyn kaivosteollisuudessa vallitsevaan palkkakiistaan.

ÄITI JA LAPSI AUTON RUNTELEMIKSI

Val Caronissa asuva 44-vuotias mrs William Higgins ja hänen kuusivuotias tyttärensä Cathy joutuivat tiistaina erään auton ruhjomiksi ylittäessään Elm-katua Frood-kadun kulmauksessa.

Kuusivuotias Cathy on edelleen puolittain tajuttomassa tilassa St. Josephin sairaalassa onnettomuudessa saamiensa kallovammojen ja murtuneen lonkkaluun johdosta. Mrs. Higgins selviytyi onnettomuudesta lievemmin vammoin ja hänen tilansa sanotaan olevan tyydyttävän.

Onnettomuuden johdosta ei ole nostettu syytettä autoilijaa vastaan.

2 UINTIONNETTOMUUTTA

Sudburylainen John Labonte, 20, on hoidettavana Sudbury General sairaalassa Ramsey-järvellä tiistai-iltana tapahtuneen onnettomuuden johdosta. Hän on uimataidoton ja sai keuhkoihinsa vettä pudottuaan järveen lähellä kanoottiklubin aluetta. Onnettomuuden sanotaan aiheuttaneen vakavan shokkikohtauksen.

Aikaisemmin tiistai-iltana uintionnettomuuden uhriksi joutunut 44-vuotias mrs Marie Proulx on myös hoidettavana General sairaalassa. Hänet havaittiin kellumassa veden päällä kasvot alas päin lähellä Bell Grovea Ramsey-järvellä. Mrs. Proulxin tekohampaat olivat juuttuneet hänen kurkkuunsa. Hänen tilansa sanotaan olevan vakavan.

Sudburyssa sijaitsevan siirtolaisministeriön viraston johtaja E. H. Racicot sanoi tällä viikolla, että ulkomailla oleville Canadan siirtolaisvirastoille on annettu varoitus, ettei niiden tulisi lähettää siirtolaisia Sudburyn alueelle.

"Sudburyn alueen "pannassaolo tulee jatkumaan siksi kunnes alueen palkkakiistakysymykset on saatu selvitetyksi," sanoi Racicot.

SUDBURYN SIION SEURAKUNTA
1843 PARIS ST.
KOKOUKSET:
Sunn. kello 10 ap. ja klo 7. ip.
Torstaisin klo 7.30 ip.
Perj. Nuoret klo 7.30 ip.
TERVETULOA!
Matti Hämäläinen, pastori, puhelin 674-6583.

Putkitus- ja lämmitys-
EXPERTIT
• ÖLJYPOLTTIMOITA •
Kustannusarviot vapaasti
Morrison Plumbing & Heating (Sudbury) Ltd.
PUHELIN 674-0797
164 Elgin St. S., Sudbury

FALCON VOITOT NOUSI PUOLELLA

Falconbridge Nickel Mines yhtiön osakkeenomistajille annetussa puolivuosiraportissa sanottiin tällä viikolla, että tuotanto yhtiön kaivos-, tehdas-, sulattimo- ja jalostamo-operaatioissa oli tämän vuoden ensimmäisen 6 kuukauden aikana paljon korkeampi kuin vastaavana aikana viime vuonna.

Valmiin nikkelin ja kuparin tuotanto nousi 35 ja 57 prosentilla sekä voitot osaketta kohti puolen vuoden aikana 4.28 dollariin, mikä osoitti voittojen nousseen enemmällä kuin puolella verrattuna viime vuoden ensimmäiseen 6 kuukauden voittoihin, jotka olivat $2.13 osaketta kohti.

Puolivuosiraportti julkaistiin tällä viikolla, viisi päivää sen jälkeen k u n yhtiön operaatiot jouduttiin sulkemaan Sudburyn alueella alkaneen Mine Mill Union Osasto No. 598 jäsenten lakon johdosta. Tämä on ensimmäinen kerta kun Falconbridgen operaatiot ovat joutuneet seisahdukslin Sudburyn alueella palkkakiistan johdosta.

UUSI ARENA AVATAAN VASTA JOULUKUUSSA

New Sudburyn alueelle rakennettavan lasten arenan uskotaan valmistuvan avattavaksi joulukuun aikana, huolimatta kirvesmiesten lakosta, jonka sanotaan viivyttäneen arenan rakennustöiden aloittamista kuudella viikolla.

Alkuperäisen suunnitelman mukaan uusi arena piti avattaman lokakuun 15. päivänä.

Puisto- ja ajanvietekomitean johtaja George Kormos sanoi, että arenan rakentava urakoitsija uskoo voivansa nopeistuttaa sen rakentamista kolmella viikolla. Tämän $261,826 hintaisen uuden arenan valmistaa Neil Smith rakennusyhtiö.

Jackson & Barnard
HAUTAUSTOIMISTO
Palvellut Sudburyn yhdyskuntaa yli neljäkymmentäviisi vuotta edistyneellä tavalla, jonka vuoksi voimme tarjota hienoimmat mukavuudet: kappelin, joka on kuin kirkko, urkurin ja kykenevän henkilökunnan ilman lisämaksua.
VAPAATA PARKKEERAUSTILAA TONTILLAMME
233 Larch St. Sudbury

Aina valmis palvelemaan Teitä
soittakaa
675-6427
Laine AGENCIES REALTOR

KAIKKIA VAKUUTUKSIA
Vakuutustoimisto
Oliver R. Laine ja Pentti Penttilä
Kiinteistönmyynti toimisto
Johtaja: Mrs. M. Summers kotiin 674-4829
Myynti: George Gustafson kotiin 675-6990
Mrs. D. Paul, kotiin 673-0419
Pentti Penttilä, kotiin 675-2941
Oliver R. Laine, kotiin 674-4167
Kiinteistön ja perintökiinteistön laillisct arvioitsijat
Mrs. M. Summers Pentti Penttilä
Oliver R. Laine
125 DURHAM STREET SOUTH
SUDBURY, ONTARIO

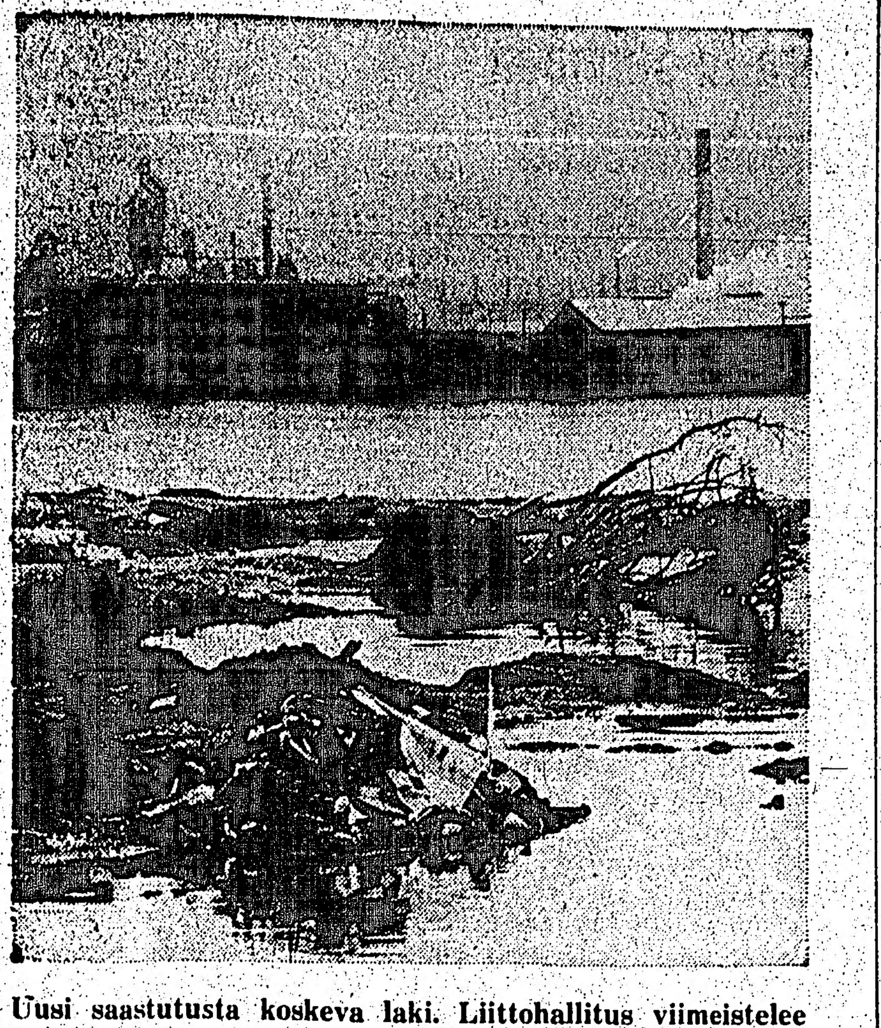

Uusi saastutusta koskeva laki. Liittohallitus viimeistelee maakuntien ja liittohallituksen yhteistoimin suorittamaa tutkimusta, minkä perusteella voidaan vaatia saastutusta aiheuttavat firmat maksamaan korvausta aiheuttamistaan vahingoista. Canadan uuden vesistösuojelulain puitteissa voivat oikeuslaitokset langettaa raskaampia sakkotuomioita vesistöjen saastuttajille.

Sudburyssa yhteinen työnpäivän paraati

Ensi maanantaina, työnpäivänä, kaikki Sudburyn alueen uniot liittyvät yhteen työnpäiväparaatiin, jonka uskotaan muodostuvan yhdeksi kaikkein suurimmaksi Sudburyn historiassa. Paraatiin osallistuvat kokoontuvat Mine Mill haalille Regent-kadulle ja Terästyöläisten haalille Frood-kadulle kello 10 aamulla.

Mine Mill haalille kokoontuva työläisryhmä aloittaa paraatin kello 11.00 aamulla ja terästyöläisten haalille kokoontuva ryhmä kello 11.10 aamulla ja nämä kaksi ryhmää yhtyy Elm ja Frood katujen kulmauksessa, missä paraati tulee jatkumaan Sudburyn keskikaupungin katuja pitkin, minkä jälkeen paraatiin osallistujat jatkavat matkaansa Mine Millin kämpälle Richard Lakelle, jonne on suunniteltu ohjelmaa koko loppupäiväksi.

Sudburyn alueen työväenneuvosto on ryhtynyt yllä mainittuihin valmisteluihin saattaakseen yhteen kaikki Sudburyn alueen eri uniot valtavaan voimanäytteeseen.

Mine Millin kämpälle järjestetyssä "piknikissä" tarjotaan lapsille vapaasti jäätelöä, "kuumia koiria" ja virvokejuomia. Aikuisia varten on järjestetty erilaisia urheilukilpailuja, lavatanssia, konsertti jne.

Kaikkia Sudburyn alueen unioihin kuuluvia työläisiä kehoitetaan osallistumaan tähän paraatiin, että saadaan aikaan onnistunut näytös työläisten yhtenäisyydestä.

Jacob E. Mäki kuoli tiistaina

Sudburyn seudulla viimeiset 50 vuotta asunut Jacob E. Mäki Beaver Lakelta kuoli tiistaina, elokuun 26 päivänä Bel Air hoitokodissa pitkäaikaisen sairauden murtamana. Hän oli kuollessaan 81 vuoden ikäinen.

Vähässäkyrössä, Suomessa syntynyt Mäki asui myös Garsonissa ja Crean Hillissä työskennellen kaivosmiehenä ennen kuin hän muutti Beaver Lakelle, missä hän toimi maanviljelijänä. Vuonna 1915 hän solmi avioliiton Susanna Ahosen kanssa.

Lähinnä suremaan jäi hänen vaimonsa ja kaksi poikaa, Auri Sudburyssa ja Eiler MacFarlane Lakella sekä neljä lastenlasta ja kolme lastenlastenlasta.

Hautaus tapahtuu Lougheedin kappelista Beaver Laken hautausmaahan perjantaina kello 11 aamulla. Hautausseremonian suorittaa pastori Pentti Murto.

R. Saukkokangas kuoli keskiviikkona

Sudburyn seudulla pitkän aikaa asunut Richard (Riku) Saukkokangas (Kangas) kuoli keskiviikkona, elokuun 27 päivänä Sudbury General sairaalassa. Hän oli kuollessaan 79 vuoden ikäinen.

Kangas oli syntynyt Suomessa, Lehtimäellä. Hän tuli Canadaan v. 1926 työskennellen aluksi Garsonissa kaivosmiehenä ja myöhemmin Sudburyn alueen metsätyömailla eläkkeelle jääntiinsä asti.

Lähinnä suremaan jäi hänen vaimonsa Iita ja neljä tytärtä sekä yksi poika Suomessa.

Hautaus toimitetaan Jackson & Barnard hautaantoimistosta, 233 Larch St., perjantaina kello 9.45 aamulla.

NL:n lehtien yhteislevikki 280 miljoonaa

Moskova. — Sanomalehtien ja aikakauslehtien yhteinen levikki on tänä vuonna Neuvostoliitossa 280 miljoonaa kappaletta eli huomattavasti suurempi kuin maan väkiluku, toteaa Pravda aikakauslehdistölle omistetussa pääartikkelissaan.

Pravdan levikki on yli 8,5 miljoonaa kappaletta — lähes kolme kertaa suurempi kuin kaikkien ennen vallankumousta ilmestyneiden sanomalehtien yhteislevikki Venäjällä. Viime aikoina on perustettu uusia suurjulkaisuja, mm. sanomalehti Solsialistitsheskaja industrija (Sosialistinen teollisuus).

Itä- ja L-Saksan välinen kauppa on lisääntynyt

Bonn. — Itä- ja Länsi-Saksan välinen kaupankäynti lisääntyi kuluvan vuoden ensimmäisen puoliskon aikana 26 prosentilla huolimatta maiden välillä edelleen vallitsevasta kulttuurillisesta ja poliittisesta vihamielisyydestä.

Tällä viikolla julkisuuteen annetuista numerotiedoista käy selville, että vuoden 1969 ensimmäisen 6 kk. kauppa käsitti $417 miljoonaa, mikä osoitti 26 prosentin nousua kaupankäynnissä verrattuna viime vuoden vastaavaan aikaan.

Ei ilmaakaan enää ilmaiseksi

Rooma. — Ilma ei ole enää ilmaista I t a l i a n huoltoasemilla. Huoltoasemilla työskenteleviä edustava ammattiliitto on päättänyt vaatia 200 liiron (n. 30 senttiä) korvauksen renkaiden täyttämisestä. Ammattiliitto ilmoitti tehneensä päätöksen sen vuoksi, että bensiiniyhtiöt ovat kieltäytyneet korottamasta yhdellä liiralla huoltoasemille maksettavaa korvausta myydystä bensiinilitrasta.

VAIVAAKO TEITÄ
Korkea verenpaine, reuma sairaudet, käsien jäykkyys, pitkäaikainen päänsärky, unettomuus? Kokeilkaa tieteellisesti tutkittua MAGNEETTIRENGASTA. Se auttaa.
Lääketiede on suorittanut perusteellisia tutkimuksia Japanissa, Englannissa, Amerikassa, Neuvostoliitossa ja muissa maissa.
Tilatkaa jo tänään, tyylikkäästi muotoiltu, tieteellisesti tutkittu kullan värinen magneetti rengas. Niitä on miehille ja naisille — pieni, keskikoko ja suuri. Hinta vain $10.95 kpl. Ontarion asukkaat lisätkää 5% myyntivero — 55 senttiä.
Tilatkaa osoitteella:
Vapaus Publishing Company Ltd.
P. O. BOX 69 SUDBURY, ONTARIO

KODIN PIIRISTÄ

TOIMITTANUT EEVA

Pyörien siirtäminen ei kannata

Varmasti olette kuullut, että on suositeltavaa vaihtaa aina kymmenentuhannen kilometrin jälkeen auton renkaita keskenään ristiin ja ottaa mahdollisesti myös vararengas mukaan tähän kientoon. Perustelu: Tällä tavoin saadaan aikaan renkaiden kuluminen tasaisesti. Tätä vihjettä on jo vuosikausia hoettu ja jopa noudatettukin. Itse asiassa se on verraten joutava neuvo. Sillä vaikka tällä tavoin renkaiden kulutus pystyttäisiin tasaamaan, se merkitsee sitä, että jonakin kauniina päivänä on yhdellä kertaa pantava likoon paljon rahaa ja uusittava koko sarja.

Ja sitä paitsi: Pitääkö todella paikkansa, että renkaat tällä tempulla kuluvat tasaisesti? Renkaiden vaihtamisesta ristiin ei ole käytännöllisesti katsoen mitään hyötyä. Jos todella haluttaisiin päästä tulokseen, ei ainoastaan renkaita olisi vaihdettava vaan lisäksi pyöritettävä rengas toiseen asentoon vanteella. Tämä taas tietäisi sitä, että pyörä olisi tämän jälkeen uudestaan tasapainotettava. Ja kun renkaiden asentaminen sen paremmin kuin tasapainottaminenkaan ei ole ilmaista, koko homma olisi loppujen lopuksi kalliimpaa kuin se säästö, jonka tällainen järjestely tuottaisi.

Pyörien vaihtaminen ristiin, sellaisena kuin sitä tähän asti on suositeltu, ei siis tuo mitään etuja. Seurauksena on vain lisää työtä ja likaiset kädet!

Asiantuntijat menevät vieläkin pitemmälle: Renkaiden muuttaminen paikasta toiseen ei ole ainoastaan jokseenkin hyödytöntä vaan jopa huonoa puuhailua. Nimittäin siitä syystä, että tällä tavoin on paljon vaikeampaa huomata raidevikoja, ohjausvikoja ja iskunvaimentimen vioittumia. Jos sama pyörä on sitä vastoin aina samalla paikalla, silloin käy verraten nopeasti ilmi, jos pyörä heittää, koska raide ei ole oikean muotoinen. Tai jos kulutuspintaan ilmestyy ylimääräisesti kuluneita kohtia sen vuoksi, että pyörä "hyppelee" huonon iskunvaimentimen takia. Edellytyksenä on tietenkin, että auton omistaja vilkaisee silloin tällöin renkaitaan. Monet tekevät sen tosin vasta sitten, kun ovat jo kokeneet rengasrikon.

Maukas kesäherkku

Kauniit ilmat jatkuvat ja perheenemäntä koettaa päästä mahdollisimman helpolla ruoanlaiton suhteen. Seuraavassa annamme hyvämakuisen jälkiruokaohjeen, joka on helppotöinen eikä vaadi sen paremmin keittämistä kuin paistamistakaan.

Banaani jälkiruokakakku

1 (7-8 oz) huokoinen sokerikakku
2 pak. (4 oz no cook) suklaajälkiruokapak.
1 kkp kylmää maitoa
1 kkp kylmää vettä
2 tai 3 kypsää banaania.

Valmistus: 9 x 5 x 3-tuuman suuruinen vuoka vuorataan vahapaperilla. Kakusta leikataan puolen tuuman paksuisia viipaleita, jotka asetetaan pannun pohjaan ja reunoille. Yhdestä jälkiruokapakkauksesta valmistetaan puoleen kupilliseen maitoa ja saman verran vettä seos, joka levitetään vuoassa olevien kakunpalojen päälle. Kuoritut banaanit painetaan pituussuuntaan kakun keskustaan ja katsotaan, että ne peittyvät joka paikasta suklaaseokseen. Vuoka peitetään vahapaperilla ja annetaan olla jääkaapissa muutaman tunnin.

Vähää ennen tarjoamista sekoitetaan jälleen puoleen kupilliseen maitoa ja saman verran vettä toinen suklaajauhepakkaus. Kakkuvuoka kumotaan tarjoiluvadille, vahapaperi poistetaan hyytyneen kakun ympäriltä ja kakun pinta sivellään kauttaaltaan viimeksi tehdyllä suklaaseoksella. Annetaan taas jonkun aikaa hyytyä jääkaapissa. Halutessa kakun pinnan voi koristaa banaaniviipaleilla.

Pieniä neuvoja

Käärepaperi irtoaa

Jos käärepaperi on tarttunut kiinni esim. jauhelihaan, kastakaa paketti kylmään veteen. Hetken kuluttua paperi irtoaa helposti.

"Kenkkuileva" jääsäiliö

Jokainen jääkaapin omistaja on varmasti joskus hermoillut jääsäiliön kanssa, joka tahtoo jäätyä kiinni lokeron pohjaan. Kun seuraavalla kerralla asetatte säiliön paikalleen, laittakaa sen alle esim. säilyketölkin kuminen rengas.

Fariinisokeri

Ruskea sokeri ei kovetu, jos se säilytetään leipälaatikossa, jossa on myös leipää.

Hautumien hoitoon

Jos varpaiden välit ovat hautuneet ja kutiavat, on niihin hyvä sirotella joka ilta tomu- eli puuderisokeria. Viikon tai parin kuluttua tulokset ovat myönteiset.

Uusi kakkuvuoka

"paistaa" paremmin, kun se ennen käyttöön ottamista voidellaan voilla ja annetaan ruskistua uunissa.

VAARALLINEN TAHRANPOISTOAINE

Hiilitetrakloriidi on tahranpoistoaine, jonka käyttöä pitäisi karttaa. Jo teelusikallinen aiheuttaa kuoleman, toteaa tri Paul Metyger. Aineen höyryt, jotka ovat ilmaa raskaampia, ovat erityisen vaarallisia lapsille. Hengenvaaran lisäksi ne voivat aiheuttaa vakavia vaurioita maksassa, munuaisissa, sydämessä ja hermojärjestelmässä.

KUOLLUT

Jacob E. Mäki

kuoli Sudburyssa tiistai-iltana, elokuun 26 pnä 1969, ollen 81 vuoden ikäinen.

Suremaan lähinnä jäi vaimonsa, Susanna Mäki, (Ahonen), Beaver Lakella, kaksi poikaa, Auri, Sudburyssa ja Eiler, McFarlane Lakella sekä neljä lastenlasta ja kolme lastenlastenlasta.

Vainaja lepää Lougheedin hautaustoimistossa, 252 Regent St. S., Hazelin kulmassa. Hautajaiset toimitetaan toimiston kappelista perjantaina, elokuun 29 pnä 1969, kello 11 aamupäivällä Beaver Laken hautausmaahan.

TYÖNPÄIVÄN TERVEHDYKSEMME KAIKILLE SUOMALAISILLE!
DORAN'S
NORTHERN ONTARIO BREWERIES LTD.
LORNE STREET SOUTH
SUDBURY, ONTARIO